

Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran Cursos 2017-2018, 2018-2019 i 2019-2020

Josep Franquès Sans

Coordinador de l'Aula de Constantí de les Aules
d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de la URV

Resum: Les Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran es comencen a impartir a Tarragona durant el curs 1984-1985 i, a Constantí, de manera continuada, en el curs 2006-2007. Aquesta activitat promoguda per la Universitat Rovira i Virgili té per objectiu: conservar l'estat físic i intel·lectual de les persones grans, assumint que l'educació i la formació de les persones s'ha de completar al llarg de tota la seva vida; integrar aquestes persones en comunitats humanes fomentant la comunicació i les relacions socials; motivar l'ocupació del temps lliure amb activitats recreatives i artístiques; aprofundir en temes culturals d'acord amb la seva particular forma de ser i actuar; i, finalment, vitalitzar la investigació científica sobre aspectes importants d'aquesta etapa de la vida.

Aquest article, igual que els dos anteriors, resumeix què és, què es fa, com es fa i què representa l'Aula de Constantí, amb comparatives amb altres municipis de l'àmbit del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre, deixant constància escrita de tot plegat per a la història.

Paraules clau: Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran, Universitat Rovira i Virgili, Camp de Tarragona, Terres de l'Ebre, Constantí, Sindicat Agrícola de Constantí.

Resumen: Las Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran empiezan a impartirse en Tarragona durante el curso 1984-1985 y, en Constantí, de manera continuada, en el curso 2007-2008. Esta actividad promovida por la Universitat Rovira i Virgili tiene como objetivo: conservar el estado físico y intelectual de las personas mayores, asumiendo que la educación y la formación de las personas tiene que completarse a lo largo de toda su vida; integrar a estas personas en comunidades humanas fomentando la comunicación y las relaciones sociales; motivar la ocupación del tiempo libre con actividades recreativas y artísticas; profundizar en temas culturales de acuerdo con su particular forma de ser y de actuar; y, finalmente, vitalizar la investigación científica sobre aspectos importantes de esta etapa de la vida.

Este artículo, igual que los dos anteriores, resume qué es, qué se hace, cómo se hace y qué representa el Aula de Constantí, con comparativas con otros municipios del ámbito del Camp de Tarragona y las Terres del'Ebre, dejando constancia escrita de ello para la historia.

Palabras clave: Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran, Universitat Rovira i Virgili, Camp de Tarragona, Terres de l'Ebre, Constantí, Sindicat Agrícola de Constantí.

En aquest apartat, vull d'agrair als promotors de la miscel·lània *Estudis de Constantí*, de manera especial a l'Ajuntament en Ple i a l'Arxiver Municipal, senyor Estivill, la gentilesa d'haver-me publicat en els números 29 i 33 els articles aportats fent referència a particularitats relacionades amb les activitats dutes a terme en el context de les Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran a Constantí. Crec que la seva lectura ha estat prou il·lustrativa per entendre totes les virtuts que atresora, així com la varietat del temari exposat setmanalment per professionals del món educatiu, de manera especial doctors de la URV, divulgadora, aquesta, de tan preuada iniciativa.

He de mencionar de manera especial, amb el consentiment de la coordinadora, una programació realitzada durant els mesos de novembre amb persones del nostre poble de diferents àmbits: el món educatiu, descobridors en el món tecnològic, varietats en les visions de la ciència, cultura i salut, com a emblema principal; i, a la vegada, fer un avenç per canviar, en bona part, les malastrugances del passat.

He d'aclarir que el concepte principal que s'ha escollit no sigui exclusiu d'oriünds, sinó que hem cregut convenient integrar persones que gaudeixen de la nostra hospitalitat per al seu servei professional.

És evident que les dues persones mereixedores del nostre agraïment són la farmacèutica, senyora Mònica Sancho, qui ja ens havia acompanyat en alguna altra ocasió; i el notari, senyor Ignacio Moreno Pons. Ambdós sense cap ànim lucratiu i només com a servei a la nostra Aula i al nostre poble, han realitzat les seves aportacions, no sols teòriques sinó que també pràctiques. El senyor notari Moreno va cobrir una baixa de la conferenciant pretesa —la senyora Margarida Aritzeta— el dia 10 d'abril de 2019, quan ja teníem la seva conformitat per al curs següent. Vaig consultar-li la possibilitat d'anticipar el compromís i, amb la seva acceptació, vàrem poder gaudir de la seva professionalitat. La dissertació, preparada amb antelació, es va orientar cap als temes més freqüents de tota Notaria com són "Testaments, poders i compra-venda d'immobles". El més rellevant de la dissertació, a petició seva i que ningú va contradir, va ser el detall de fer-la en castellà, donats els seus estudis superiors en aquesta llengua.

La senyora Mònica Sancho ja va ser escollida en el curs anterior per oferir-nos una conferència, atès que el Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona propiciava col·laborar amb la URV i vam creure adient que res millor que un membre d'una de les farmàcies locals. Vaig visitar-la per fer-li l'oferiment i acceptà de bon grat la nostra proposta. En el llistat global hi consta el seu nom així com el tema tractat.

Per la seva banda, el senyor Lluís Marsal Garvi també ha estat inclòs com a fill del poble, havent-nos visitat en dues ocasions anteriors, tal com es reflecteix

en el llistat global, gràcies a la seva predisposició per col·laborar amb nosaltres. Des del primer contacte s'ha plegat a la nostra companyia.

Hi ha un altre conferenciant bastant acídul, el senyor Laureano Jiménez, qui, tot i fer-la en català, introdueix moltes frases en la seva llengua materna, el castellà. Forma part de l'anomenada integració lingüística real.

Per la seva rellevància i predisposició, he cregut necessari fer un apartat per a ells sols i no incloure'ls en els llistats globals.

Curs 2018-2019

Josep Anton Remolà Vallverdú: *Centcelles, una joia de l'Arquitectura tardo-romana*.

Adrià Maceira Solé: *Quines seran les preocupacions del futur?*

Jordina Torrents Barrena: *Quan els algoritmes ens ajuden a salvar vides*.

Albert Solé Fernández: *La Guerra Freda: una introducció al món bipolar 1947-1991*.

Curs 2019-2020

Lluís Marsal Garvi: *Nanomaterials i aplicacions a la nostra vida diària*.

Ricard Escarré Pinto: *Indrets místics i sagrats de Catalunya*.

Anna Llobregat Franquès: *Per què s'ataquen les obres d'Art?*

Mònica Sancho: *Què cal saber de la hipertensió arterial?*

Vaig fer menció, en el meu escrit publicat en el número 33 d'aquesta miscel·lània, de la frustració conceptual de la proposta feta a l'Institut local per acollir els seus alumnes de batxillerat a les nostres conferències setmanals. Aquesta proposició va ser acceptada per un nombre de tres i, durant un parell de setmanes, vam gaudir de la companyia d'aquests estudiants. Que jo recordi, no ha tingut continuïtat.

D'acord amb converses mantingudes en aquest sentit, l'Institut té un nombre baix d'alumnes, fet que, sumat a la diversitat de carreres per escollir, dificulta la motivació especial dels alumnes que encara tenen dubtes per decantar-se per una carrera que els motivi prou.

Una possibilitat d'activar aquesta iniciativa passaria, potser, per una gratificació a les notes de final de curs, augmentant-les d'acord amb un barem que facilités la probabilitat d'escollir la seva carrera preferida en el moment d'accedir a la Universitat. És només una proposta que deixo a l'aire, per si algú la volgués recollir.

Per moltes ocupacions que es tinguin en el treball escolar, el sentit del lleure, les satisfaccions personals, els esports, ... una hora setmanal per ampliar coneixements globals no suposa un esforç descomensurat a l'hora de recollir els fruits de l'oferta desinteressada. De ben segur que l'àmbit familiar ho lloaria.

Comprovar el desenvolupament dels conferenciant i els sistemes emprats deixen una empremta de cara el seu esdevenidor.

Vaig ampliar en el mateix escrit en què vaig fer l'oferta la possibilitat que altres col·legis, siguin instituts o centres privats, poguessin gaudir d'aquesta proposta, que tampoc ha prosperat.

Els escrits i llegendes orals que recullen la història ens porten a deduir sempre com, en el fons de la qüestió, es produeix constantment una repetició de fets, tot i que diferent en la forma. Ens han educat més per les aparences que pel realisme positivista. De ben segur que hauria estat més convenient, en el temps, una millora conceptual.

En els meus anys a l'institut encara no existien les fotocopiadores. Vint anys més tard, a la Universitat, havien esdevingut ja un element imprescindible. Aquest parèntesi emmarca com alguns professors ja portaven escrit el tema principal de la lliçó corresponent a cadascun dels dies en qüestió. Hagués estat "innovador" haver-nos pogut donar una fotocòpia i sols comentar els dubtes inherents del temari exposat. Tota nova teoria, o innovació, si va acompanyada de l'exemple pertinent, consolida la compressió de l'argument explicitat.

Dissortadament, en el meu temps d'estudiant –en les diferents etapes– i ara, les coordenades són impertèrrites, per no dir iguals. Segurament la nova societat, que invoca molts i variats sistemes educatius proporcionarà un nou model adequat per imposar les "noves tecnologies" en aquest sistema viciat pel conservadorisme.

La filosofia admet que al llarg de tota una vida les persones deriven, innocentment, cap a un cert grau –major o menor– del concepte conservador. La família, la moral i el desig encobert de la motivació ajuden en aquest sentit per a una millora personal dels fills i dels nets. Aviat haurem de tenir en compte els bastonets.

En el fons d'aquesta temptativa existia la teoria dissimulada que, segons el context familiar de l'alumnat habitual –que coneixia d'antuvi–, en certa manera era possible una predisposició i adaptació també dels progenitors als esquemes

	<i>Curs 2012-13</i>	<i>Curs 2019-20</i>	<i>Diferència</i>
Habitants	429.318	443.898	
Alumnes	1.173	1.412	
Promig %	0,27	0,31	12,91%
Promig Aules	83,78	88,25	5,07%
Total Aules G.G.	14	16	12,50%

<i>Comparativa curs 2012-13 – curs 2019-20</i>			
Inscrits curs 2012-2013			1.173 alumnes
	Alcover	93 alumnes	
	L'Espluga de Francolí	49 alumnes	
	Riudoms	109 alumnes	
Total	251+1.173 =1.424 alumnes		

de les Aules de la Gent Gran, que segurament desconeixien en considerar-les qüestions alienes.

He cregut convenient fer una comparativa entre la primera estadística del 2012-13 i les dades actuals del curs inacabat a causa de la pandèmia.

En aquestes dades contemplem el total d'inscrits a la zona de Tarragona, un total de 1.412 alumnes en l'últim curs. Tot i que, segons la gràfica primera, sembli que hagi augmentat el nombre total d'alumnes des del curs 2012-13, comparativament arribem a la conclusió que aquest nombre ha disminuït, tenint en compte que s'ha incrementat el nombre de poblacions que organitzen cursos: sumant-hi els tres pobles que hem esmentat, el total hauria de ser de 1.424 persones, 12 alumnes per damunt dels actuals. Tot i així, podem afirmar que queda poc per recuperar les baixes que motivà la crisi econòmica del 2008 i el tancament de moltes caixes i bancs. Tan sols significa un -0,73% menys, que podem qualificar de quasi igualitari.

Analitzant l'estadística actualitzada, podem observar que el tram de persones d'entre 81 i 84 anys d'edat està desert, segurament pels "anys de sequera" motivats en bona part pels efectes de la guerra civil: molts marits al front de guerra i el pessimisme que comporta la misèria.

També s'observa, i aquesta és una dada més preocupant de cara al futur, que entre els de 60 a 65 anys i sense cap causa natural sobrevinguda, no hi ha cap persona inscrita en l'apartat de dones i només un en el d'homes. Aquest fet no ens aporta optimisme de cara a què, en el futur, puguem preveure una continuïtat normal de l'activitat. Crec que la nostra societat actual local hauria de vetllar pel seu manteniment i fins i tot ampliar-la, fent-la, si és possible, més imprescindible per al cultiu intel·lectual i cultural tan individual com de la comunitat.

No és intranscendent i cal que entenguem que el fet que unes trenta xerrades anyals, amb doctors i professionals del món educatiu, estigui a l'abast d'un poble arrelat com el nostre representa una gran satisfacció. Si contempléssim el seu valor crematístic i la vàlua de l'entreteniment afegit, la complaença augmentaria.

Cal fer menció especial a les dues persones de més edat que en aquest any sobrepassen els noranta anys: són la senyora Maria Teresa Ferré Solé i el senyor Ramon Buyó Causí. Crec que l'Aula els hauria de fer un merescut homenatge per la seva continuada assistència, fent front als inconvenients que representen tant les escales com la manca d'ascensor. Argumentació, per altra banda, que motiva algunes baixes a la nostra Aula.

De cara al futur, hem de mencionar l'assistència del matrimoni Martínez-Castan, que encara estan per sota el llindar dels seixanta.

Es, potser, moment de fer un parèntesi –per si pot ser d'interès per algú– i afegir que CaixaBank proporciona la tarja ARA a partir del seixanta anys, amb la qual s'obté la mateixa subvenció que les persones jubilades.

Reprent el fil del conjunt d'Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran a Tarragona, crec interessant de centrar-me en el que anomenem Aules de les Terres de l'Ebre, un total de set pobles que sumen un total de 333 alumnes, el que aboca un total de 1.745 alumnes a la totalitat de la URV. Acompanyo el document lliurat per la URV en el que es reflecteixen les dades esmentades.

En estadística, com més dades es proporcionen a una comparativa més augmenta la possibilitat d'encertar l'objectiu buscat, evitant-se puntes desbaratades.

Incorporant per primera vegada una gràfica il·lustrativa de la Zona de l'Ebre, l'aportació de alumnes és:

<i>Localitat</i>	<i>Nombre d'habitants</i>	<i>Nombre d'alumnes</i>	<i>Percentatge (mitjana)</i>
Amposta	20.738	70	0,34%
Deltebre	11.482	17	0,15%
Flix	3.408	89	2,61%
La Sènia	5.681	15	0,26%
Móra d'Ebre	5.690	21	0,37%
Sant Carles de la Ràpita	14.789	26	0,17%
Tortosa	33.372	95	0,28%

Hem de destacar els nombres que aboca el poble de Flix, pel seu alt percentatge d'inscrits per habitant –de 2,61%–, que millora el del municipi de la zona que genèricament anomenem “de Tarragona”, Falset, amb 2,04%; això significa que el percentatge d'assistents a Flix és superior en un 21,6%.

En el curs actual i inacabat, el percentatge per Aula és de 47'57 alumnes i la mitjana del tres darrers cursos, que consten en el document de la URV més amunt esmentat, seria de 49'71 alumnes.

Fent una comparativa entre zones, observem una diferència notable, que en aquest últim curs és de 40'68 alumnes per aula; és a dir, és produeix, percentualment, un diferencial d'inscrits a la baixa: seria un 85'5% menor.

Si bé en percentatges per aules i en persones inscrites el nombres són inferiors, hi una dada que compensa en bona part aquesta circumstància i és el fet que, quant al nombre referenciat per habitant, aquest és superior en un 10%, passant del 0'35% al 0'32%.

Crec que és de rebut esmentar que, en l'article publicat en el número 33 de la miscel·lània *Estudis de Constantí*, a l'estadística de curs 2015-16, pel que fa referència a Reus, hi ha un error –meu o de l'informant– que, un cop realitzades les oportunes comprovacions caldria rectificar: hi havien de constar 270 inscrits i no els 170 assenyalats en la gràfica. La memòria, o la minvant adaptació de l'aparell auditiu, amb l'edat, perden eficiència.

Des dels inicis, Reus és la ciutat que aporta més inscrits a les Aules i així continua essent actualment, amb el mirall que la història reconeix con la seu més brillant tot i no ser la capital.

També faig menció, continuant amb Reus, que en el document de la URV pot cridar l'atenció el fet de tenir dos llocs diferenciats en els que s'imparteixen les lliçons: el que s'ha incorporat amb el nom de Migjorn, situat a la zona de la

carretera de Salou, en contrast amb el primer, que té la seva Aula a l'Antic Hospital, dintre del conjunt destinat a les aules universitàries en els seus primers anys d'existència.

No en farem menció individualitzada per la dificultat de discernir el nombre d'habitants que correspon a cadascun. Si el nombre d'inscrits fos aproximat, permetria dividir per dos, però la realitat ens demostra l'abisme conceptual entre ells, la qual cosa ens fa entendre les diferents opcions dels històrics envers el nou-vinguts, a tots els pobles i ciutats, com també és el cas de Constantí. Un detall de referència a l'Aula de Migjorn que, en aquest curs, quasi que dobla la mitjana, comparat amb anys anteriors. És un detall prou significatiu.

Com que totes les Aules de la Gent Gran de la zona de Tarragona havien rebut també el llibre número 33 dels *Estudis de Constantí* corresponent al curs 2016-17, editat per l'Ajuntament de Constantí, vaig remetre una nota a totes elles, en un escrit que acompanyo, demanant les degudes disculpes, i més tenint en compte el comentari posterior sobre la comparativa emprada que evidenciava una davallada important que no era real.

La que sí que era correcta era l'estadística de Tarragona que, en les dades actuals, ha millorat en quasi un 50% el sotrac sofert en anys anteriors.

En la gràfica de l'any 2012-13, article del núm. 29 de la mateixa miscel·lània esmentada, podreu observar com encara no hi constaven els pobles d'Alcover, L'Espluga de Francolí i Riudoms, pendents altrament de la seva incorporació.

Segons les dades facilitades, els pobles d'Alcover, amb 93 inscrits; l'Espluga de Francolí, amb 49; i Riudoms, amb 109, sumen en total 251 persones que s'incorporen degudament en la gràfica actualitzada d'un curs inacabat a causa d'una pandèmia inesperada i de tràgiques conseqüències per a la gent gran, com som tots nosaltres.

Aprofitant el document d'inscrits en els darrers tres cursos, i sempre tenint en compte la zona de les Terres de l'Ebre i els tres pobles que detallo en el paràgraf anterior, en cap dels casos s'arriba a la xifra de l'any 2013, amb 1.173 alumnes inscrits. Al curs 2017-18 n'hi hagué 1.101; al de 2018-19, 1.153; i en el 2019-20, 1.161, mancant els 12 que s'han esmentat anteriorment.

És molt gran l'especulació distorsionada sobre percentatges de defuncions de gent gran a causa de la Covid-19, emparades per les xifres oficials que oscil·len sobre el 85% de promig per a majors de 70 anys. Si aquesta comparativa fes menció a dades de l'any 2019 i als seus corresponents percentatges, en mesos o dies, podríem deduir eficientment si són interessades i convenients, o si realment són exactes.

L'única informació de què dispo arribava, en termes absoluts, a superar la mitjana esmentada però la comparativa del temps i de l'any anterior ens demostrarà els errors d'interpretació.

Les estadístiques simplistes no tenen en compte altres variables importants que poden, d'alguna manera, suavitzar l'impacte emocional en les persones. Les estadístiques comparatives d'aquestes variables, com poden ser els accidents de treball o de circulació per exemple, possiblement ens aportarien dades que podrien rebaixar la quantia a límits no tan dispars i més digeribles emocionalment.

Caldrà fer l'estadística a finals d'any per poder comprovar si en els mesos de bonança les morts de persones de més de 70 anys disminueix percentualment. Com més dades ens aportin els especialistes més podrem conèixer l'impacte i la gravetat de la pandèmia.

Segurament tindrà especial incidència en les classes socials que han estat afectades en major part –tenint en compte no tan sols l'edat, sinó també els arguments que encara resten pendents– que, com sempre, intueixo que seran les classes més deprimides de l'àmbit social.

Recordo que en el període de temps des de l'any 1979 al 1990, ocupant el càrrec de Jutge de Pau, cada final d'any feia l'estadística d'edat de les defuncions esdevingudes a tota la vila. En un a part d'aquesta, feia un altra disposició entre els oriünds i els nousinguts.

El diferencial aproximat i estimat era d'uns deu anys. La mitjana de vida dels agricultors era, en aquells temps, de 70 anys i la dels nousinguts, de 60. Era un referent significatiu per poder fer comparacions que marquen una pauta a tenir en compte per entendre com són de significatius els valors de tots els estaments relatius que es donen en tota societat.

Abans que res he de dir que cal tenir present que, en el pobles amb un caire eminentment agrícola, la mitjana de vida és bastant superior a la de les ciutats. La natura és una font de vida per a les persones, encara que molts posin en dubte aquesta afirmació i així ho manifestin.

A molts estats es dona la dicotomia entre el nord i el sud, com a Espanya, diferenciant entre zones riques o pobres ja sigui per la climatologia o per l'element emprador que aboca la diferència abismal de renda per càpita. Tots podem recordar la guerra entre el nord i el sud del Estats Units d'Amèrica, de fa uns dos cents anys.

Reprenent el fil de les afectacions pel coronavirus, una altra cosa és el nombre de persones infectades que, a falta de dades oficials creïbles, ens aporta una proporció del 10–12%. Un cop disposem d'aquestes dades podrem obtenir el percentatge real de morts.

El *Diari de Tarragona* esmenta cada dia el nombre de morts oficials, de la capital i pobles propers, i és molt fàcil interpretar les dades i el promig d'edat per corroborar, o no, la fiabilitat de la informació rebuda. Per la seva banda, el diari *Més Tarragona*, repartit gratuïtament, arriba, en part, a les mateixes deduccions.

Fent un estudi estadístic de tot l'any passat –que a dia d'avui anomenaríem “època de normalitat”– com jo faig sovint, comprovaríem que el percentatge diari és calcat de l'esmentat anteriorment: si en els mesos més rellevants, que coincideixen amb l'època de grip, féssim una comparativa real, podríem entendre millor la gravetat de la situació. A títol personal, dubto que els resultats fossin tan alarmants com per decretar l'estat d'alarma i el consegüent confinament, tan anomenat i repetit. Irònicament, apunto que en el proper hivern a la gent gran també ens faran quedar a casa, la qual cosa comportarà el nostre tancament, ja previst d'antuvi.

Les grans urbs, com Barcelona i Madrid o altres ciutats grans, aporten el major nombre d'infectats i de morts, sempre tenint en compte uns percentatges molt més disparats que els dels pobles petits que no superen els deu mil habitants.

Calia, per tant, aplicar la mateixa terapèutica a tort i a dret? Quan les estadístiques siguin analitzades amb rigor podrem comprovar si l'alarma era, o no, tan indispensable a tot el territori i per tant temps.

Tota comparativa pot ser real o aproximada, pot quasi doblar percentatges o superar, en molt, les estadístiques. Ben realitzada, permet entendre la magnitud o la gravetat de la situació per acotar decisions dràstiques.

Les estadístiques globals solen confondre l'esperit que nia en tota informació. Les últimes que he abordat referides a l'afectació de la Covid-19 signifiquen un total de 20 milions d'infectats i 733.000 morts. El percentatge es xifra en un 3'5%.

Si comparem els 7.000 milions d'habitants de tot el món, el morts aproximats són un 0'001% del sencer.

Les estadístiques globals, que s'amplien normalment en el seu esperit comercial, confonen els receptors amb una estratègica delirant, anul·lant l'intel·lecte de les persones de bona fe. És un ardit com el de les loteries, en què, per tocar-te la grossa, de mitjana hauries de viure 50.000 anys.

Un altre exemple és el de la Monarquia, que té un pressupost anyal de vuit milions la qual cosa comporta una despesa de 0'20 euros a cada espanyol.

Les aportacions a causes humanitàries també s'amplifiquen a xifres globals per afavorir l'inductor del programa o anunci.

És normal que el nombre de persones mortes, que ha superat la mitjana o, en alguns casos, s'hi apropa, s'hagin produït per la raó natural de víctimes que, per edat, ens correspon amb un percentatge molt elevat.

Hem d'entendre aquesta situació, amb tota normalitat, procurant allargar-la amb bon criteri i responsabilitat i no amb alarmes tremendistes. Tots en som conscients.

Reprenent el tema de les Aules, he mencionat les meves aportacions a la història de les Aules de la Gent Gran en els números 29 i 33 dels *Estudis de Constantí*, per donar deguda informació de totes elles.

No puc ometre, amb orgull i encara que a molts els pesi, la percepció d'interès mostrat pels inscrits que cada any omplen l'Aula nostra. Segons l'estadística comparativa de tots els pobles amb Aula, fins a l'actual d'aquest darrer curs ocupàvem el tercer lloc, molt meritori. La incorporació dels tres pobles abans esmentats, Alcover, L'Espluga de Francolí i Riudoms, amb percentatges superiors, ens ha desplaçat al sisè lloc.

Hi ha una particularitat força enriquidora que no voldria deixar al tinter de la història. Com hem anat afirmant al llarg de l'escrit, les estadístiques, com tot en la vida, són apreciacions aproximades, però no reals totalment.

Hem de saber llegir, escriure i pensar, per intuir les estadístiques tendencioses o inclinades.

Faig aquesta reflexió per poder entendre l'asseveració, contrastada, que afirma que el nostre poble en el seu conjunt alimenta la teoria que distorsiona el pluralisme i l'integrisme.

Entenc que una bona part dels assistents pertany als oriünds i la menor proporció als nouvinguts en les diferents onades des dels anys 55-60, per la percepció de tot nou habitant i els dubtes sobre el temps d'estada que, en un principi, quasi ningú aventura si serà llarg o efímer.

Molts són els factors que influeixen en l'esdevenidor de tot grup que ha emigrat en busca d'una millor conjuntura, tant social com econòmica, pel benestar de tot el seu entorn familiar.

En aquells anys, 1950-60, era obligat a tots els llicenciats universitaris emigrar del nostre poble per poder desenvolupar amb plenitud la seva carrera. Noms com els de les senyores Maria Papiol Lladó (ca la Llampa), Núria Solé Sanromà (ca Ginerons); i dels senyors Martí Gavaldà Gil (del Forn), Ramon Cerdà Massó (ca la Sastra), i dels germans Ramon i Josep M. Martí Massó (ca Raimundo). En carreres mitjanes, com la de Magisteri, les senyores Maria Martorell Busquets (Maria de telèfons), M. Teresa Español Torrents (cal Rei), Conchita Lucía (filla del mestre Sr. Lucía), Pepita Cusidó (cal Ferrer) i els senyors Josep Sabaté Sabaté (ca Bosch) i un servidor. Ja com a Perit Industrial, el senyor Pere Franquès Martorell (Pere de la fàbrica); i, com a Aparellador, el senyor Lluís M. Roig Gasol (ca la Parrina). Quasi tots ells van passar per aquesta situació. Només els dos darrers i jo ens hem quedat al poble, juntament amb la senyora Maria Martorell, aquesta després d'haver realitzat un intercanvi de plaça.

Veiem com el progrés en l'estudi comporta, també, emigrar de l'hàbitat natural propi per a una millora substancial, tan econòmica com social, de tot l'entramat migratori.

Amb paràmetres diferents, es produeix la mateixa concatenació, que tant solem criticar, amb un ànim de superioritat no massa real.

Molts encara podem recordar que en els anys seixanta-setanta un bon nombre d'obriers espanyols varen desplaçar-se a França per recollir els fruits del camp; o a Alemanya, per treballar en la construcció, amb sous generosos per l'esforç i per les jornades laborals, per poder enviar l'estalvi a la família que, així, apaivagava en bona part les seves mancances de subsistència, tan necessàries.

Si aplico aquesta observació és alarmant la poca o quasi nul·la presència a la nostra Aula dels habitants nous, molts d'ells ja arrelats en el poble pels molts anys d'estada entre nosaltres; és curiós que no vulguin, encara, superar la normal integració que, de manera natural, sí que s'ha donat entre els seus fills.

Aquest detall acabat de comentar deforma d'alguna manera l'estadística mencionada que ens situa en sisè lloc ja que, d'acord amb aquesta reflexió, hauríem de tenir en compte només el nombre d'habitants aproximat com a històrics, que és d'uns dos mil, enfront dels 6.540 censats.

Animo a tothom a què, almenys, faci unes proves i ens acompanyi alguns dies. De ben segur que els resultats no seran decebedors.

Hem de propagar tots nosaltres la regeneració que, per edat i per temps, requereix el futur. No és una crida desesperada, però sí que fora convenient.

Crec que, d'alguna manera, s'ha d'activar i suavitzar el desnivell de participació a les Aules de la Gent Gran per deixar clar que no som dos pobles, sinó un de sol, amb tot el que comporten les diferents onades i el seu encaix diferenciat amb un poble agrícola històricament, així com les diferències ètniques i culturals sobrevingudes.

S'ha de delimitar amb el fet virtual de creure que aquesta activitat, purament il·lustrativa, activada i propagada pel SINDICAT AGRÍCOLA i realitzada en el seu local social, pertany en exclusiva al socis i simpatitzants de l'entitat.

Res més lluny del realisme i pragmatisme dels seus directius d'abans i d'ara. En tota la seva història de més de cent anys s'ha tingut cura de cuidar i propagar un esquema de progrés diferenciat d'altres estaments locals d'ideologia conservadora.

S'ha de predicar amb l'exemple i, si observem els últims vuitanta anys, que inclouen la meitat de la dictadura i la resta amb una incipient democràcia, podem comprovar les diferències de criteri entre conservadors i socialitzadors, ja siguin independentistes o no.

Només cal observar, en els temps, els llibres editats, les activitats culturals de tota índole i, per ultimar-ho, les encara vigents Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran des del curs 2006-07.

Una societat que formà part dels perdedors de la Guerra Civil, durant quaranta anys clausurada o, més ben dit, confiscada, que passà a ser propietat de persones afins al règim, palesa amb detall la confirmació esdevinguda i secundada de l'esperit de la Universitat Rovira i Virgili: es pot afirmar que la Universitat, amb tota probabilitat, no hagués admès col·laborar amb limitacions ideològiques.

Per tant, podem asseverar categòricament que la Universitat i el Sindicat, en els seus esquemes, no han tingut en el pensament un ideari de naturalesa restrictiva. Tot al contrari, bàsicament el de millorar els entorns educatius o il·lustratius i l'eficàcia integradora.

En l'escrit anterior, del número 33 dels *Estudis de Constantí*, vaig significar les aportacions crematístiques dels inscrits que, en aquest últim curs, han variat i que explicitem degudament:

- Persones amb compte a CAIXABANK, amb pensió o tarja: 15 € tot el curs.
- Sense aquesta opció: 35 € tot el curs.

No sols les Aules, que han de millorar els percentatges d'inscrits, sinó que també, al meu entendre, la Universitat s'ha d'adaptar i facilitar que persones grans puguin participar a les aules de les diferents carreres amb normalitat, tenint en compte que les persones d'aquest tram d'edat tenen com a únic objectiu el de millorar coneixements de manera distesa, sense pensar en aspectes curriculars —ja que l'últim que tenen en ment és reincorporar-se al mercat de treball— i sense ànim de lucre.

Fa aproximadament uns vuit anys, en la convenció anual de les Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran, vaig exposar aquest tema al Rector de la URV senyor Grau, a qui havia conegut amb motiu de la meva matriculació, amb posterioritat a la meva jubilació, al Diploma d'Estudis Avançats (DEA).¹

És altament gratificant la implantació de les Aules de la Gent Gran, però entenc que cal donar un pas endavant. Un dia a la setmana —tret de Tarragona i Reus que en fan dos— i la diversitat en el temari, fan que la predisposició dels assistents sigui en bona part un entreteniment, amb tertúlia inclosa, sols limitada en els dies hivernals a causa del temps inestable i el promig d'edat, que s'apropa

¹ I Diploma de Estudis Avançats (o DEA) és una titulació acreditativa dels estudis de postgrau realitzats que s'atorgava a l'estat espanyol i que garanteix i acredita la Suficiència Investigadora alhora que reconeix el treball desenvolupat per un doctorant en un determinat camp d'especialització (l'Àrea de Coneixement que s'especifica en el títol).

a les estadístiques fiables: en el homes és de quasi 81 anys i en les senyores de 85.

Com a data curiosa, en el còmput global de l'Aula de Constantí, la mitjana d'edat dels senyors és d'un 74'58 i la de les senyores de 73'61; si és compartida o global, és de 74'04 anys. Aquestes dades són sempre referides al poble de Constantí, quedant pendent les estadístiques de la zona de l'Ebre, per manca de dades.

Per tant, cal millorar aquesta percepció, estudiant i ampliant un ventall que possibiliti a la Universitat acceptar preus més raonables per a la gent gran o jubilats, sigui per part de temes puntuals d'una carrera o de màsters adequats als seus coneixements i debilitats, que poden enriquir la seva cultura i satisfer la seva curiositat.

Crec sincerament que les aules previstes en l'actualitat poden acollir un nombre d'alumnes superior que, en bona part, ocuparien gent de les aules de la Gent Gran de ciutats i pobles propers.

De cultura mai no n'hi ha prou i cal innovar i implementar noves activitats per a un desenvolupament il·lustratiu i generós en una societat encara deficient en aquest aspecte.

Si no aprenem a sembrar, tampoc recollirem els fruits. Sols les males herbes creixen soles.

La Universitat, sense cap despesa a contemplar, milloraria els ingressos dels possibles inscrits, que intueixo que serien superiors, en bona mesura, per a un nombre d'habitants a la zona que supera els 400.000 aproximadament.

L'argumentació es basa en un detall normalment crematístic, per considerar que la persona gran o jubilada no té en compte necessitats de futur, comparat amb l'alumnat jove, sinó simplement de millora del seu bagatge intel·lectual, mancat per la generació del franquisme i dintre del seu esquema social desvalgut.

Normalment, al meu entendre, tota persona major de 55 anys, de pocs estudis, sol tenir debilitat per carreres de lletres, molt més adaptables, descartant habitualment les de ciències.

A lletres hi ha una varietat d'assignatures amplíssim per poder escollir i, a la vegada, per entretenir; moltes curiositats de la vida humana que molts desconeixen o, com a mínim, ja no recorden.

Els temaris de salut, que en bona part s'utilitzen a totes les aules, són il·lustratius i eficients, beneficiant les praxis explicitades i aplicant-les degudament, de manera especial les que corresponen a l'estat físic i a dietètica, sempre tenint en compte el promig d'edat i les situacions personals. Amb les preguntes que es realitzen i les corresponents respostes s'eviten moltes consultes a especialistes del ram, donades les particularitats de cada persona.

En aquest dies de confinament obligat, dedico més temps a la lectura d'articles il·lustratius, siguin de la Vanguardia o del diari Ara.

Aquest últim, en data 6/4/2020, i a tota plana, inclou un article del senyor Eduard Vallory, com a President D'UNESCOCAT, en el que, pel seu contingut, hi intueixo un cert paral·lelisme amb l'afirmació que l'educació és un element viu que sempre cal cuidar.

En aquest recordatori de la meva proposició d'acollir persones grans o jubilades, a preus més mòdics, em reafirmo en la meva convicció que cal obrir les

portes per donar sentit al seu nom d'univers, obrint-se a persones amb l'ànim de millora intel·lectual, tot i recordant que l'entreteniment en temes culturals enriqueix l'intel·lecte i la salut. La vida, en l'edat més madura, no es tracta de deixar passar només l'aire —o el temps.

Tot contacte amb gent jove acomoda el temps i la dedicació per entendre millor les noves orientacions d'aquesta edat i poder-les aplicar en el propi entorn familiar. D'altra banda, el raciocini activat millora molts conceptes d'àmbit educatiu i social que tota persona hauria de poder gaudir al llarg del temps.

És molt gratificant l'aportació que fa la universitat, per la seva seriositat en el coneixement del món educatiu, per innovar sobre el model considerat prescrit.

És interessant fer una síntesis del contingut fonamental que faciliti, en bona part, l'aplicació de les noves tecnologies en el món educatiu i en el de la ciència.

L'article en qüestió fa referència a l'informe Faure de la Unesco sobre educació (1972). Aquest informe apuntava que a l'escola ja no s'han d'adquirir coneixements definitius de manera aïllada, és a dir, el conegut temari que la majoria de mestres temen no acabar.

Mig segle després de l'informe, l'àmbit de l'ensenyament segueix semblant, per no dir igual. Anotaré, ara i aquí, un seguit de frases extretes de l'article que considero que han de servir per reflexionar, profundament, tan a nivell personal de cadascun de nosaltres com a nivell institucional:

—S'ha de preparar per elaborar, al llarg de tota la vida, un saber en constant evolució.

—Els docents són la font del coneixement i els alumnes els receptors.

—Aprendre la realitat des de diversos punts de vista i al llarg de la vida i el món.

—Aquesta visió la proclamen lleis i decrets, a casa nostra i arreu, però es troba poc en la pràctica diària.

—No s'han fet els canvis necessaris en organització, docència o formació.

—Pensem en els nostres adolescents. Estem immersos en un context de por, desconcert i incertesa, un camp adobat per l'autoritarisme: crisi econòmica i social a la porta, exèrcit i policia amb retòrica d'obediència... Alhora veiem la inutilitat del coneixement aïllat.

—Quin és, doncs, avui el "temari rellevant"? I jo afegeixo: i l'objectiu final? Acabar el "temari"? Quin i com? Donaran una resposta adient des de l'administració educativa?

—Saber respondre exàmens no implica haver integrat competències bàsiques científiques i matemàtiques... Per això, es planteja la necessitat de currículs plenament competencials.

—Superar el "temari" i canviant què aprendre, comporta també canviar com s'aprèn.

—En la societat del coneixement, l'accés a aquest aprenentatge marca la diferència en la vida de les persones i el desenvolupament de la societat. Per això, actualitzar el sistema i capacitar els professionals per adoptar una aproximació flexible i personalitzada a l'aprenentatge —tecnologia inclosa— s'ha de fer neutralitzant les desigualtats a l'escola i a la llar.

—En salut, la recerca transnacional ha permès que els descobriments científics de recerca fonamental es puguin aplicar ràpidament a la pràctica dels

metges. Alhora, els metges es formen sabent que els seus coneixements s'han d'actualitzar permanentment.

—Els sistemes educatius —també les universitats— han d'adoptar aquesta concepció d'experimentació i innovació. Urgeix posar les peces i prendre decisions valentes per actualitzar radicalment els sistemes educatius.

Com podeu comprovar, aquesta síntesi del senyor Vallory de l'informe Faure ens dona, de manera col·loquial, paràmetres i innovacions sobre salut i educació, amb arguments de màxima actualitat.

Respecte de la frase “neutralitzar les desigualtats a l'escola i a la llar”, es fa difícil admetre la seva aplicació total. Apunto que encaixaria millor “suavitzar” la disjuntiva i, en poc o molt de temps, poder-ho aconseguir.

He comentat en altres escrits, les diferències de criteri dels entorns familiars respecte de la credibilitat que es dona als metges i la quasi nul·la que es presta als mestres.

És una rèmorra del passat que perdura? En el meu temps, la de mestre no es considerava com a carrera universitària, ja que era més curta en el temps i en els conceptes educatius.

Les anomenades “pràctiques”, que a Tarragona es realitzaven a l'Escola de Saavedra de la Normal, constaven de dues setmanes en el curs segon i en el tercer, de quatre. Sóc conscient que la durada no era suficient en aquells moments i dubto que les que es realitzen en l'actualitat complint el rigor imprescindible.

Des de fa molts anys sí que és obligat de fer aquesta carrera a la universitat i, per tant, els mèrits i conceptes bàsics s'han equiparat. L'únic que ha variat des d'aleshores són els criteris per adquirir una especialitat dintre de la pròpia carrera. S'han acotat molt les especialitats en el total, tant en lletres com en ciències, la qual cosa permet, en l'argot acadèmic, diferenciar les branques o preferències, tant en l'estudi com en la professió.

En els anys que vaig fer de mestre, al col·legi de Saavedra de la Normal de Tarragona —en aquell moment com a banc de proves per als futurs mestres i també per a mi com a lloc escollit per exercir-hi, com a provisional durant uns tres anys—, com que vaig ser l'últim d'arribar-hi, els nous companys, més veterans, em deixaren una classe que cap d'ells volia, per experimentar-la amb alumnes variats tant d'edat com d'aptituds. Dient-ho més clar, retractats en el temps i amb les seves circumstàncies personals.

Pels volts de les vacances d'estiu, em vaig veure obligat a aconsellar a una mare que el seu fill necessitava una exploració a fer per un psicòleg especialista, per millorar el seu intel·lecte i suavitzar les seves aptituds d'aprenentatge. A tot Tarragona només hi havia el senyor Artigau.

He cregut sempre, com a mestre relativament jove, que la meua recomanació no es posà a la praxis, o almenys a mi no em consta que així fos, a causa de la relativització del criteri pedagògic d'un interí amb pocs vols. El rictus deformat de la cara de la mare que vaig detectar em va fer creure que l'afirmació, clara i transcendent, no era assimilable per a una mare. El seu noi reunia quasi totes les virtuts de l'edat, menys la de l'intel·lecte. Ben plantat, complidor de les directrius, atent i un llarg etc. Li dedicava més hores que als altres per la seva predisposició, atenció i bona voluntat.

A l'altra cara de la moneda, hi havia el que sempre he anomenat com "El Lazarillo de Tormes": petit, inquiet, contestador, molt viu a la seva manera, però sempre inclinat a pertorbar la normalitat de tota la classe.

Segurament, si aquestes noves directrius les hagués fet un metge, l'entorn familiar hagués acceptat de bon grat la recomanació pertinent. Ni tan sols els meus companys, molt més experimentats i conservadors que jo, per no posar-se pedres al fetge, varen contradir el meu consell.

He de dir que l'experiència té un valor positiu, però sense innovacions o descobriments com dèiem abans els avenços notoris no s'haurien obtingut ni valorat.

Tota innovació, quasi sempre per persones joves, comporta un rebuig comparatiu, fent un mal ús de l'experiència conservadora que els delata. Insinuo que les metàfores que s'empren o els ardits compulsius poden derivar cap a la possibilitat de l'element sentimental de l'enyorança, nostàlgia, melangia o enveja, que sigil·losament aflora.

En el món educatiu i empresarial és una norma habitual el fet de silenciar innovacions i avortar-les, per no moure més cadires o butaques.

En aquest punt, per remarcar el concepte d'innovació en tots els apartats educatius, cal expressar vivències personals per entendre que moltes d'elles, en el passat, eren casuals d'antuvi. Posteriorment, totes han estat descobertes per la millora enriquidora de nous fàrmacs i altres avenços, com ara les noves tecnologies, que ens han suavitzat per exemple el confinament que ens ha privat de quasi tots els nostres hàbits habituals.

Ara és un moment propici, donades les circumstàncies especials, per reconvertir els esquemes conservadors en una millora pressupostària per als temes educatius i de la salut, en detriment de les partides que fins ara anaven, en major part, a conservar termes del poder persistent.

Crec, i així ho manifesto obertament, que el professor que més m'ha impactat en totes les meves incursions en l'àmbit educatiu ha estat el senyor José Sánchez Real, de Física i Química en la seva joventut i professió habitual i, a Tarragona en el temps de lleure, com a explorador reconegut dintre la ciutat i pobles propers com un especialista en l'entorn de l'Arqueologia i proper per la històrica.

El vaig tenir com a professor l'any 1951 i posteriors, a quart de batxiller, i considero que el món anomenat ara com "innovació" ell ja el va posar en pràctica molt abans de conèixer-lo.

Si recordo bé, el senyor Sánchez Real tenia aleshores 28 anys, podem dir que era jovenet per haver guanyat la plaça de Tarragona en propietat, la qual cosa no era habitual per edat i reminiscències de la dècada dels anys 50, amb exilis i destitucions de mestres i professors de parla catalana. Ell era valencià.

L'any passat, el 2019, el van homenatjar a la Casa Canals de Tarragona amb motiu dels cent anys del seu naixement. Hi vaig assistir i, a més d'un, els vaig aclarir que la percepció que es notava en l'ambient era pels seus mèrits i escrits, tots ells dedicats a l'arqueologia tarragonina en conjunt i també dels pobles propers.

Desconeixien alguns que, de jovenet, va ser el millor professor de Física i Química a l'Institut de Tarragona i crec que, encara avui, de totes les ciutats i pobles de la província.

Aquesta deducció lògica està fonamentada en el fet de conèixer companys d'altres contrades que, en la seva especialitat, tinguessin els mateixos paràmetres sobre formulacions, equivalències i distintius especials que els seus alumnes.

De manera especial parlo de l'amic Cortiella, que a la Mili a Melilla vàrem coincidir en el Regiment d'Infanteria número 52. Una tarda, comentant coses de la carrera quan ell ja havia fet i guanyat les oposicions i jo tenia tots els apunts per fer-les tan bon punt les convoquessin —demanant l'oportú permís preceptiu i decidit a recuperar els dies disposats, fossin de permís o al final previst—, va tenir curiositat, i segurament convicció, coneixement o per haver-ho detectat en altres companys de cursos anteriors, de les virtuts que acompanyaven al professor i sobre les seves explicacions convinents de tot el món de la Física i Química, per poder entendre les seves “innovacions”, que en el seu i meu temps tenien un ressò impactant per descobrir nous conceptes educatius. Tan sols en una tarda va descobrir els interiors de una persona i els seus esquemes innovadors docents.

Significo amb alegria i satisfacció, l'aportació del senyor Sánchez Real als *Estudis de Constantí*, que enumero seguidament, i que demostra de manera feaent la seva vinculació als descobriments arqueològics de Tarragona i pobles propers, com és el cas de Constantí.

Aquestes aportacions són les següents:

<i>Any</i>	<i>Estudi de Constantí</i>	<i>Article</i>
1985	número 1	<i>Molino Papelero de Tarragona</i>
1996	número 12	<i>El Molino Papelero de Centcelles</i>
1997	número 13	<i>Atención Sanitaria en Constantí</i>
1999	número 15	<i>Campanas de Constantí</i>
2000	número 16	<i>Notas sobre la Iglesia de Constantí</i>
2001	número 17	<i>La Mili en el siglo XVIII. El reclutamiento en Constantí</i>
2002	número 18	<i>La Iglesia Nueva de Constantí</i>
2003	número 19	<i>Constitución de una compañía en un arrendamiento del Molino Papelero</i>

La seva edat i les privacions físiques per conduir, segurament, l'impediren de fer més aportacions sobre històries del nostre poble.

Encara tinc present que en el nostre bar, acabada la guerra civil, els pocs lectors habituals de la Vanguardia —únic diari que teníem— comentaven les atrocitats de la segona guerra mundial. Poc temps després jo llegia les notícies de Guerra de Corea amb el paral·lel 38 anant i tornant, sigui el nord o el sud. Encara avui estan dividits, i parlo de més setanta anys.

L'augment dels anys de vida i la millora física i mental, en els últims anys, ha propiciat un canvi molt notori en els hàbits de les persones, havent ja superat

els esquemes i misèries de la guerra civil i també de la més àmplia, de tota Europa i part d'Àsia l'any 1945 i següents. En certa manera pel desconeixement d'una nova societat totalment accelerada i sotmesa fermament pels militars i pels esquemes religiosos, de joves revoltosos de tanta tristor que comportava trencar tots els guions del conservadorisme, fos ideològic o per contagi, com bé detallen historiadors de reconegut prestigi, sense ideologies partidistes o, com a mínim, dissimulades.

Els fills, en una nova societat canviant, exploren confusos molts dels avenços filtrats o interessats que distorsiona famílies i tot l'entorn.

Sols faltava que, a partir dels anys setanta, hi hagués un moviment per crear universitats a les ciutats de Tarragona, Lleida i Girona i que, en aquestes dates, s'implantés la Universitat depenent de Barcelona a Tarragona i Reus, per motivar molt més el canvi generacional i social que tot Europa iniciava.

La Universitat ha despertat Tarragona, junt amb l'empresa petroquímica, i és evident que ambdues han conduït a una millora substancial en molts aspectes econòmics. Però cal afirmar que la universitat ha tingut un pes molt específic en la conversió de la ciutadania de tot el territori que ens envolta.

El futur sempre espera els joves i ells, conscients, van arribar per millorar un entorn ancorat en el conservadorisme i els estaments caducs. La seva puresa intel·lectual, encara verge, permet un raciocini adequat, contrariant els recels de la gent madura, i molt conservadora, ja siguin familiars o consellers de barataador.

S'impesa, com és habitual, la filosofia i l'art de dissimular com a esquema conservador, normalment previst i alimentat, a l'esfera del poder dominant i totalitari.

Però en la motivació del canvi social ha estat la URV que en els vora 50 anys de la seva implantació ha trastocat i variat tot l'entorn educatiu com a emblema principal i ha propiciat una ciutat de nova generació. Segurament, el Maig del 68, hi tingué molt a veure socialment.

Crec recordar que en el segon any de la meva matriculació, en tot el conjunt global, el nombre de persones matriculades ascendia a la xifra d'uns mil. En l'actualitat, comparativament parlant, és aproximadament de catorze mil, és a dir, el 10% de la població.

Normalment les famílies donen estudis, ja siguin normals o universitaris, als seus fills, tenint en compte el seu avenir, tant social com econòmic. Aquestes famílies que normalment accepten deixar estudiar als fills, si és que aquests en són mereixedors pel seu rendiment i la seva capacitat, saben que, en bona part, és una inversió a curt termini. Per als fills, s'obre una espieta per a un futur a llarg termini molt més profitós.

Els estudiants universitaris que acaben una carrera, sigui la que sigui, troben moltes portes obertes per a un futur emprenedor. Hem de tenir en compte que per als pares i avis de la nostra generació és una satisfacció immensa i duradora, que millora substancialment la salut i possiblement el seu futur personal, percepcions encara no quantificables però si reconegudes per especialistes de nom universal.

Les privacions taxatives són una rèmora dintre la sensibilitat emocional i personal.

Els canvis socials, educatius, familiars i altres, a partir del Maig de 1968, comportaren quasi una nova societat que evolucionà ràpidament per descobrir paràmetres desconeguts i criticables per la gran majoria social d'esquemes conservadors.

Tinc la creença que aquests ardits quasi sempre aconseguixen els seus propòsits amb compostos canviants per amagar, en el fons, l'immobilisme a la màxima potència amb esgraons de baixa altura.

Analitzant els darrers cent anys d'història, el partit socialista n'ha governat només vint, i tots ells, per a què quedi constància, en la primavera de la democràcia. Algun tímid intent d'obertura fracassada de les esquerres, avortada sempre pels militars en el anys 1923–1930 –General Primo de Rivera– i la dels anys de guerra del 1936-1939, del General Francisco Franco, fins l'any 1975 per la seva mort natural.

En els primers dies a la universitat, si algú em preguntava el per què de la meva motivació solia respondre amb l'argument de voler conèixer, in situ, els valors de la nova generació en la que participarien els nostres fills.

Quan explicava a la mare dels nostres fills les noves tendències del moviment jove, ella no creia raonable els meus comentaris i jo li contestava que aviat hi tindriem les nostres filles per constatar-ho.

Tot el conjunt de joves estudiants era procliu en els comentaris de convivència, sobretot en els que les seves famílies eren de pobles o ciutats properes, la qual cosa propiciava l'aventura setmanal de viure plegats amb companys en pisos llogats.

Normalment la meva visió era que, en aquelles dates, els nois vivien amb nois i les noies el mateix.

En el seus comentaris discrets solien demanar als companys que aquella tarda, o nit, el pis quedés orfe d'amics, respectant els acords de tota convivència.

Aquest principi de moderació, o de canvi social, en l'actualitat s'ha superat, ja que les convivències normals són de lliure albir. Per això parlo d'uns asserenaments en termes socials ja que, en comparació amb els de la nostra edat, les desviacions o millores són abismals. Ens poden titllar de l'edat de pedra.

EXCURSIONS

En els primers anys no vàrem fer cap excursió a final de curs, com si ens consideréssim uns estudiants normals.

Posteriorment, cada final del curs hem programat una sortida de tot un dia, dinar inclòs, que en el fons serveix per confraternitzar entre tots els assistents i visualitzar monuments o parcs mediambientals prou interessants. Sense presses, per a un esbarjo adient al promig d'edat.

Al curs 2017-18 vàrem visitar, a Solsona, els pous de gel i la Catedral; mentre que al curs 2018-19 vàrem visitar el Cosmocaixa i La Sagrada Família, a Barcelona.

En les èpoques "de normalitat", les excursions les fèiem el dimecres següent a l'acabament del curs. Donades les especials mesures dictaminades per

l'autoritat pertinent sobrevingudes amb la pandèmia, el darrer curs s'ha donat per acabat abans d'hora i no hem pogut realitzar l'excursió.

CANVI DEL COORDINADOR LOCAL JOSEP FRANQUÈS, “PEP DEL BAR”, PER RAONS D'EDAT

No podem oblidar ni menystenir que cal fer un pas al costat. Per tant, els lleus es produiran i és convenient que tots els aciduls en siguem conscients.

Com a persona integrada des del principi com a propulsor, programador, coordinador local i coneixedor del món educatiu, he procurat incidir en fer possible una activitat en certa manera desconeguda.

Recordo a tothom que abans d'iniciar el primer curs lectiu vàrem activar una prova en el mes de maig de 2006 amb tres conferències per donar deguda informació sobre la iniciativa programada.

S'han de valorar en la seva justa mesura els trenta primers inscrits, així com la continuïtat de l'activitat, que ha anat in crescendo justificant l'encert del Sindicat Agrícola. Un merescut agraïment a tots ells.

Els primers sempre tenen un reconeixement superior i, com a detall, fem memòria de tots ells, amb el llistat per a la història.

Aules d'extensió Universitària per a la Gent Gran. Relació d'alumnes curs 2006–07 (primer any). Ordre alfabètic

1. Bergadà Español, Josep	16. Piñol Guinovart, Pere
2. Bergadà Pascual, Sebastià	17. Plana Gil, Maria
3. Bofarull Rimbau, Lluís	18. Plana Martorell, Pere
4. Bofarull Roig, M. Teresa	19. Plaza López, Juan Antonio
5. Casares Arquellada, Manolita	20. Ràfols Bofarull, Josep
6. Domingo Maduell, Victoria	21. Roca Pellicer, Josep M.
7. Español Cerdà, Josep	22. Rovira Roig, Adrià
8. Franquès Sans, Josep	23. Sanahuja Roig, M. Lluïsa
9. Gavalrà Tibau, Xavier	24. Sánchez Lamas, Lluïsa
10. Gibert Coll, Francesc	25. Sánchez Ribera, Rosita
11. Gil Coll, Josep M.	26. Solé Barrufet, Josep M.
12. Gil Coll, M. Teresa	27. Trillas Vallvé, Antoni
13. Gil Garriga, M. Teresa	28. Domingo Sendra, Francesc (El Morell)
14. Grau Massó, Isidre	29. Olivé Barrufet, Teresa (El Morell)
15. Molné Palau, Agustí	30. Papiol Molné, Lluís

D'aquestes 30 persones, onze ja no són entre nosaltres; vuit han deixat d'assistir per diferents causes; nou, encara persistim en la cultura i els dos que són

del Morell han deixat d'assistir perquè ara hi ha una Aula al seu municipi de residència.

En un principi pensava que la meva participació, individualitzada, seria més breu, però he de reconèixer que, un cop superat l'impacte dels primers anys, la seva consolidació ha propiciat que la durada fos més llarga del que estava previst en un principi i que la posposés uns anys més del que en un principi havia pensat i quasi aparaulat amb la persona que havia deixat el càrrec de batlle, que sempre m'ha acompanyat a les inauguracions i a les reunions marcades pel rectorat de la URV.

Crec que ha arribat el moment adient per formalitzar una retirada a terminis i que, per tant, no serà traumàtica. Aquest curs 2019-20 serà l'últim que hauré programat i que començaré. Al gener de 2020 he complert 85 anys i ja és moment per a un relleu positivista i adequat.

La persona prevista per rejuvenir tot l'esquema serà molt més jove, una generació més jove; també pertany al món de l'educació, aplicada en les noves tecnologies, com és preceptiu, i, en un principi, si les seves ocupacions professionals no ho permetessin, jo me n'ocuparia durant el curs vivint en moments puntuals i sempre que les meves circumstàncies personals siguin òptimes. Aclareixo que les disposicions acceptades per a certes ocupacions de sentit públic han de ser compartides i que, per tant, toca a una dona, fent esment a la tan explicitada dita que tots som iguals. Una millora substancial que la societat actual ha procurat entendre i aplicar. La persona escollida és la senyora Àngels Solé Gil.

Quan la coordinadora de les Aules ens demana, any rere any, el temari per al curs següent i els o les professores seleccionades, he tingut en compte aquesta paritat o predisposició d'igualtat per no caure en una discriminació, sempre mal vista, segons versions interessades.

He comprovat com en alguns cursos anterior el programa confeccionat com correspon no havia estat coincident amb l'esquema apuntat i aclareixo que ha vingut motivat per la dificultat per adaptar professors, temes i dies de tot el conjunt d'Aules. És una feina laboriosa per a la persona que coordina programar tot un curs, cosa que provoca que els desajustos per la durada siguin sovint molt previsible.

Són catorze les anyades en què he desenvolupat l'activitat de coordinador local i crec que no he fallat ni un sol dia ni una sola hora establerta.

L'experiència de molts anys permet comprovar aquestes anomalies i anticipar-se amb substitucions, intercanvis i, en una sola ocasió, quedar-nos sense conferenciant. Cal ajudar a resoldre les possibles variacions.

Algunes aules, crec que poques, tenen per norma fer-ho per trimestres. No he cregut convenient adoptar aquesta circumstància. Reconec que tot un curs és molt de temps, però sigui la coordinadora o jo, en les poques variables que hem tingut, hem procurat solucionar-ho, unes vegades amb més encert que en d'altres.

L'experiència que donen els anys i el meu coneixement de gent propera a l'entorn universitari han estat suficients per solucionar aquestes petites anomalies.

També he adquirit l'hàbit de comunicar, cada dilluns, al conferenciant del dimecres següent la seva elecció. Molts d'ells la confirmen o, almenys amb el silenci, han donat a entendre que complirien.

Aclareixo també la meua predisposició a què el tema fossin variats i poguessin interessar a la majoria, en funció de l'edat, circumstàncies personals, nivell intel·lectual versàtil o nivell acomodatiu.

Com a tota obra, és molt difícil aconseguir una perfecció a gust de tothom, però amb la bona voluntat i la bona intenció em dono per satisfet.

Aquesta llarga dedicació a les Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran i els meus conceptes educatius afins a la universitat han propiciat que l'Ajuntament en Ple em designés com a Pregoner de la Festa Major d'Hivern de Sant Sebastià l'any 2018, honor que vaig acceptar i que ara que tinc l'oportunitat, la voluntat i el criteri honest, us ofereixo el resum de la dissertació sobre les tres filosofies que més impacte han produït en el meu interior i en les meves característiques personals, com són els mons agrícola, de mestre i de la gent gran.

També he de manifestar que, gràcies a les Aules de la Gent Gran, novament l'Ajuntament en Ple, l'any 2019, va creure que era mereixedor d'una distinció honorífica que atorga el Consell Comarcal del Tarragonès cada any: la concessió de distincions de Mèrit de Serveis Distingits, amb l'objectiu d'honorar persones o entitats en mèrits a la labor realitzada o conducta seguida que hagin contribuït a augmentar el prestigi d'un municipi del Tarragonès o de la comarca en el seu conjunt.

Em congratulo de tenir de company, en aquest darrer reconeixement, al senyor Josep Anton Remolà Vallverdú qui el va rebre l'any anterior, el 2018. La nostra Aula també va tenir el detall d'honorar-lo com a conferenciant.

Acompanyo documentació específica de l'acte i situació per a un record a la història local.

Dono les gràcies a tot l'Ajuntament en el meu nom i, en conjunt, a tots els que han fet possible la continuïtat de l'Aula de Constantí, en un afany cultural de llarga durada.

Confio que, com a cloenda d'aquesta activitat educativa, sigui aquesta una última aportació documental dels últims anys que, de ben segur i com sempre, publicarà la miscel·lània Estudis de Constantí, com és quasi preceptiu i per conservar una part de la història local.

Puc considerar aquest article com una ampliació de la meua "autobiografia", irònicament parlant.

APARTAT DIDÀCTIC

En el temps que he destinat a les Aules, i sense la percepció adient, puc manifestar una certa inclinació per recordar els pocs anys de mestre a seques que vaig fer a Tarragona (Saavedra). Aquesta singularitat tan especial reconforta l'esperit d'establir una certa enyorança en el record i, àdhuc, en el ministeri assenyalat.

Una vegada acabada la carrera de mestre i sense exercir, vaig col·laborar a les escoles del meu poble, encara amb els titulars del meu últim any, senyors

Lucia, Fortuny i Porta. Si tenien algun compromís imprevist, jo feia de substitut a la seva classe, sense remuneració en ser casos poc habituals. Diferent era el compromís amb el senyor Porta, ja que era més d'un mes i que li permetia aprofitar tot l'estiu en un altre treball. Encara recordo els noms dels senyors Onofre Angosto i Joan Tortajada que, en els seus primers anys, també acudiren a mi.

Molts nois d'aquell temps, amb certa nostàlgia, em recorden el meu pas per l'escola, segurament analitzant degudament les diferències abismals que hi havia entre el conservadorisme del mestre Porta i el meu pragmatisme com a element jove amb noves tendències i eficàcia innovadora.

Des d'aquesta perspectiva i assimilant el record, he cregut convenient dedicar-hi uns conceptes aclamatoris sobre llenguatge i filosofia.

Faig un detall als mots emprats –que eren habituals anys enrere– com tots i totes, meva i meu, bé i mal, ... considerant inexcusable adequar el llenguatge a les particularitats innovadores de mots diferenciats, amb paritats inexistents.

El concepte tots emmarca sobradament la manera global de l'expressió rutinària, i meu, sense cap mena de dubte, individualitza. Tinc per norma habitual, en tota conversa col·loquial, corregir aquestes expressions amb l'ànim de poder-les actualitzar, davant el clima d'igualtat esdevingut, merescudament; són unes expressions que, de manera natural, a la gent els costa molt de desempallegar-se'n.

Llegint diaris o escoltant televisió, encara ara es fa ús i abús de les expressions *seva* o *meva*, *dona* o *home*, en el benentès de *marit* o *muller*. Termes que, a dia d'avui, podríem considerar semànticament incorrectes. Pensava en un principi acompanyar aquesta reflexió amb algun retall de diari però donada la persistència diària, quasi en totes les planes, he cregut que el vostre afany i coneixement podrà comprovar que malgrat les manifestacions amb dies internacionals anuals i les infinites tertúlies televisives, això no és suficient per suavitzar les mancances i el rerefons de la seva ineptitud. Si els mitjans de comunicació i la comunitat educativa no hi posen remei, la incorrecció es farà eterna.

Referent a les expressions bé i malament, com a resposta a la pregunta sobre l'estat d'una persona, en el fons s'incorre a conceptes equivocats dins de l'esquema principal de la conversa. Sempre he sentit dir que el terme de dualitat confon els interlocutors a deduir la resposta interessada a nivell personal.

Com a norma natural, per la meua edat, quasi sempre he de respondre que no estic tan bé com l'interlocutori, per pura estadística, ja que desconexem el seu interior personal. Normalment faig una previsió de la seva edat i contesto, des de fa uns temps, que "estic normal per l'edat que tinc".

Aquest dret de possessió manifestada com a habitual s'ha de desterrar del llenguatge per normalitzar-lo adequadament als nous temps, per imperatiu normal a tota "innovació" correctora.

Explico una vivència col·loquial per intentar donar sentit a l'afirmació d'expressions incorrectes. Formen part de la teoria filosòfica del Sil·logisme. Un senyor diu:

Primera premissa:	<i>La casa es de la dona</i>	Expressió correcta
Segona premissa:	<i>La meva dona</i>	Expressió incorrecta
Conclusió:	<i>La casa es meva</i>	Conclusió errònia

Si les dues premisses fossin certes, la conclusió final també ho seria, però tots entenem que aquesta no és certa.

Són expressions de possessió, com he dit abans, que hauríem d'anar substituint per: la dona (en comptes de la meva dona); i, de la mateixa manera, l'home, el marit, l'esposa, els parents, etc. En el mateix sentit, s'accepten com a correctes les expressions els meus pares o els nostres fills, o els nostres nets, encara que el percentatge, amb cada generació que passa, disminueix. Filant prim, els fills són meus un 50% i els nets ho són un 25%. Tot i així, l'expressió encara s'admet com a correcta.

Quant a l'expressió "Fer un bon ús de la raó", explico sempre l'exemple d'un accident entre dos cotxes en una cruïlla o rotonda, en què sols un té la raó, però n'ha fet un mal ús. Entenc que era millor esquivar-lo, pell regust que brolla de la boca i l'insult pertinent.

Sobre la teoria de "tots sumem cent", podem recordar una dita antiga que deia "d'home a home va zero", és a dir, que no és quantificable en si mateix. Per aquesta raó intento aclarir conceptes inherents a tota persona, amb la total amplitud i varietat que conformen la seva personalitat, al llarg dels anys, sempre tenint en compte la mitjana de 83 anys de tots.

Els conceptes particulars de cada persona són molt coincidents i en un principi he procurat introduir els següents: Futur, Memòria, Intel·lecte, Experiència, Posició Social, Físic, Estudis, Home i dona, lideratge, Síndrome de Down, Raonament, Solitud, Lideratge i Satisfacció.

Quant al terme Futur, és molt fàcil entendre que, quan un nadó explota el seu primer plor, té tot un 100% de futur. Per a nosaltres, que hem passat ja dels 83 anys, el nostre futur és zero. Cada cicle d'edat aporta el seu corresponent percentatge i els altres per fer la suma.

En l'apartat de Memòria, la majoria de gent gran aventura la frase "perdo la memòria". Jo no crec que la perdem, sinó que el nostre intel·lectiu està saturat i no permet noves aportacions. Quan varen sortir els primers ordinadors tenien una capacitat en "megues", que se saturaven ràpidament i no permetia noves entrades. Tots tenim un límit per memoritzar. Hi ha el dubte raonable que afirma que recordem més coses antigues que les de fa quatre dies.

Dintre d'aquest mateix apartat, hem de tenir en compte que no sols hi ha l'intel·lectual, sinó que àdhuc hi ha la fotogràfica, tan o més important. Hem de tenir en compte la varietat que engloba per tenir present les "fotocòpies".

Sobre el "Síndrome de Down", d'acord amb l'opinió generalitzada, el seu valor més important recau en l'element de SATISFACCIÓ, inherent, com sempre tinc present, com a benefactor de bona salut i que abona prescindir d'alguna pastilla.

Tinc companys encara actius com a professors que participaran en ajustar aquesta estadística que crec que tendria a donar un cert valor innovador del conjunt de les persones durant els anys de vida. Procuraré, si aconseguixo ultimarlo, donar-ho a conèixer.

Fa uns pocs mesos, en una conversa entre companys –alguns professors encara actius– un d'ells em va recordar una de les meves diatribes que l'experiència i el càlcul mental podia experimentar anys enrere. Parlo de més de quaranta anys.

El concepte principal del meu raonament formava part de la teoria que, comparativament, totes les persones en el temps solen reduir el percentatge de més gran, inherent en tota conversa.

L'exemple conceptual el situem entre dues persones, una de 10 anys i l'altra de 20, és a dir, que dobla la primera. Al cap de deu anys un té 20 anys i l'altre 30, situant la diferència en una meitat. Si continuem amb la mateixa proporció i temps, comprovaríem les reduccions.

Vaig aclarir-li que, percentualment, cada any era més jove que ell i que m'havia de pagar royalties per fer ús de la meva teoria.

Recordo que en un temps no massa llunyà, en la venda d'una propietat d'una dona casada era imprescindible, davant del Notari, el consentiment i la signatura del marit. També ho era per demanar un préstec a les caixes o bancs. Són reminiscències del passat que han perdurat al llarg dels segles, però que s'han anat diluint primer en el món del treball i, a posteriori, en l'entorn familiar, fins a aconseguir una paritat real, o quasi.

Per tant, primer cal anar suavitzant l'expressió per, finalment, deixar-la en desús.

Segons els filòsofs, aquesta igualtat anhelada no arribarà mai a ser real ja que les dissonàncies són eternes i les paritats imperfectes. No hi ha res igual en una perfecció inexistent, sols la semblança s'hi aproxima. Tenim exemples a dojo que desvirtuen, i molt, les aparences d'igualtat.

Amb la parella, entre dos socis, dos germans o altres dualitats practiquem, en termes generals, la igualtat, tot i que quasi sempre hi ha un element que marca la pauta i està un graó més amunt.

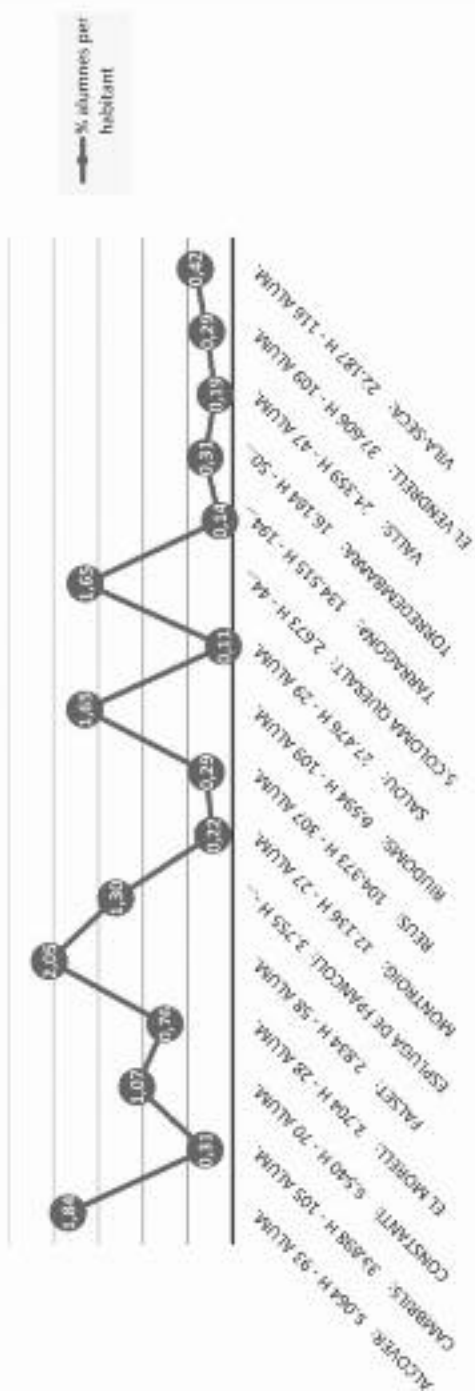
Qui guanyarà la partida? Si la disjuntiva és política, es faran torns? I si hi ha un dictador? No hi ha una veritable igualtat. Tota superació motiva, però no iguala.

Encara persisteixen, en alguns aspectes, certes diferències, principalment en el tema salarial a les empreses, però no passa així en l'àmbit funcionarial on tothom és igual dins les escales pertinents o graus assolits, ja sigui per mèrits de "titulitis" o per experiència contrastada, aquesta cada vegada menys valorada.

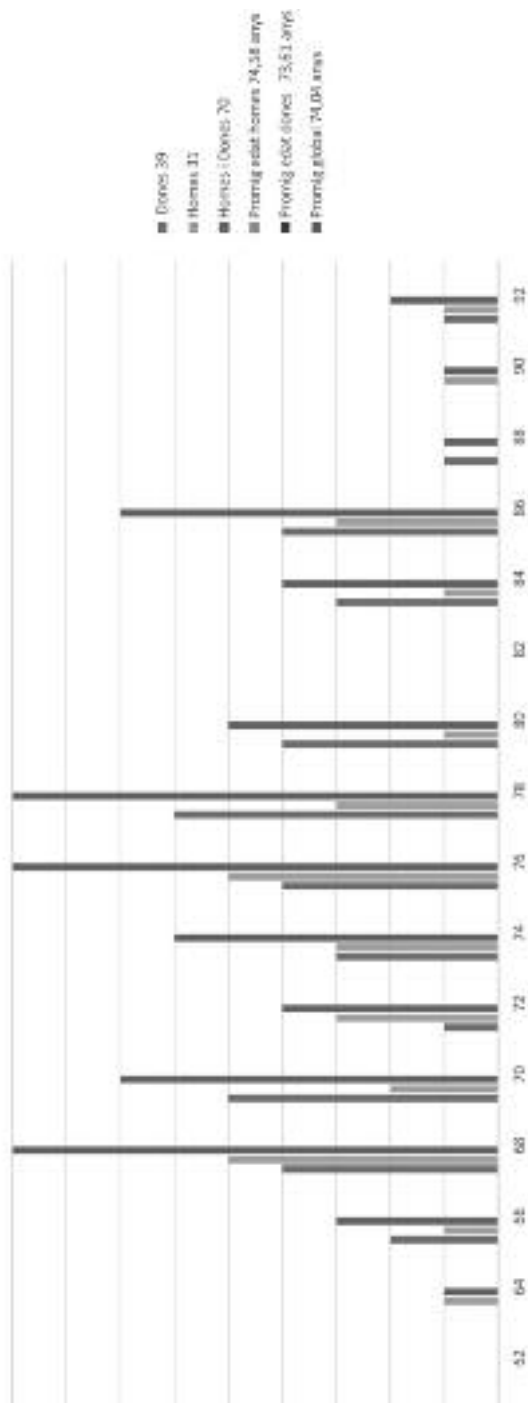
Las societats que es diuen avançades sols admeten l'afany de superació indefinit per fer creure, com a virtut "teologal", els avantatges d'un progrés, dissimulant la "paràbola" del poder.

Si no adeqüem el llenguatge al realisme possibilista, continuarem amb les mancances habituals que tots tant hem criticat.

% alumnes per habitant a cada Municipi Curs 2019-20
Aules Gran URV
(zona de Tarragona)
"AULES DE LA GENT GRAN A CONSTANTÍ"

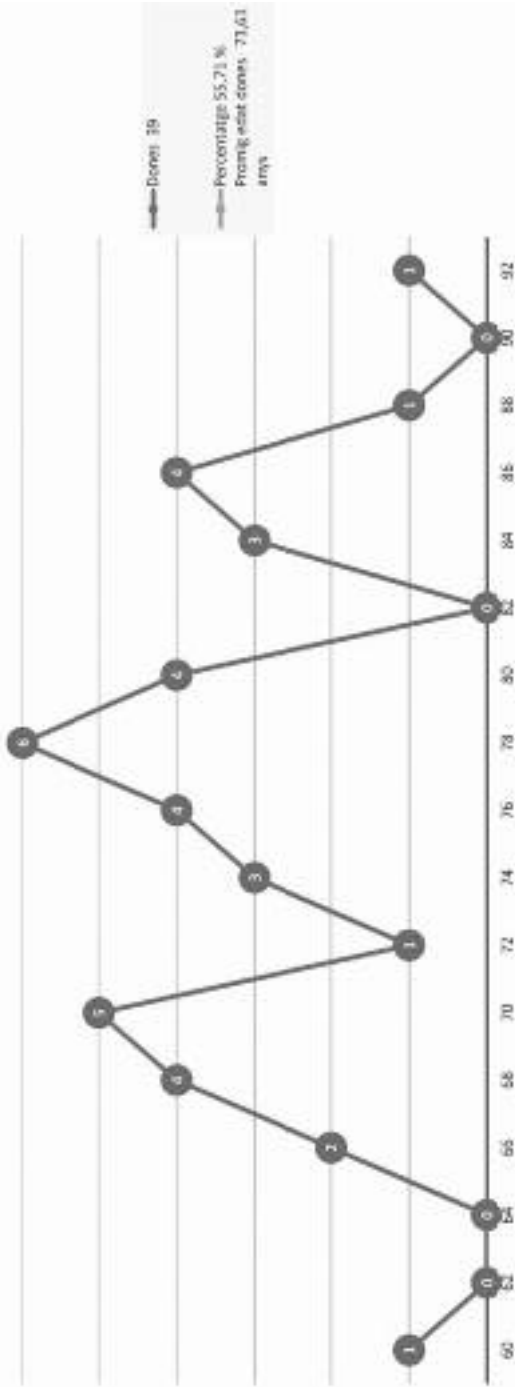

Alumnes per rang d'edat curs 2019-20 - Constantí

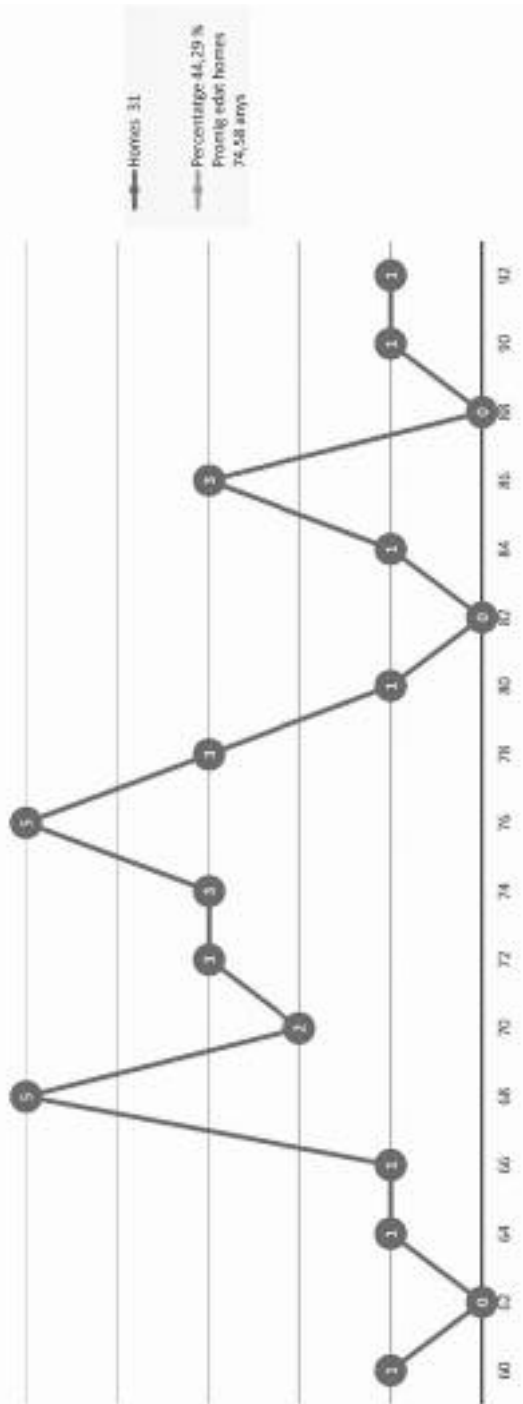
Alumnes per rang d'edat curs 2019-20 – Constantí

Alumnes per rang d'edat curs 2019-20 - Constantí

Alumnes per rang d'edat curs 2019-20 - Constantí (percentatges dones)

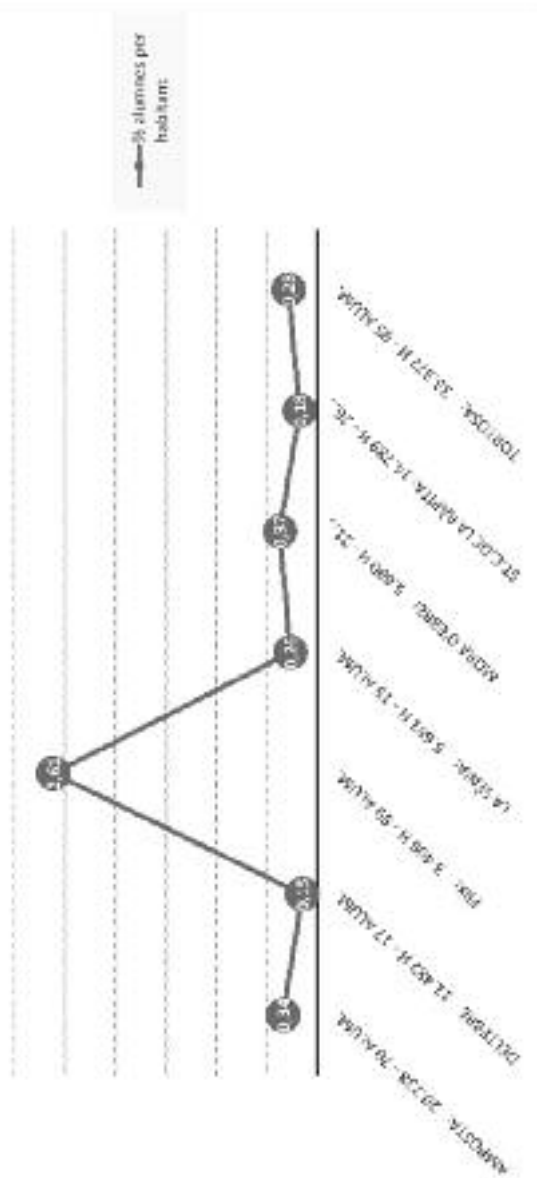
Alumnes per rang d'edat curs 2019-20 - Constantí

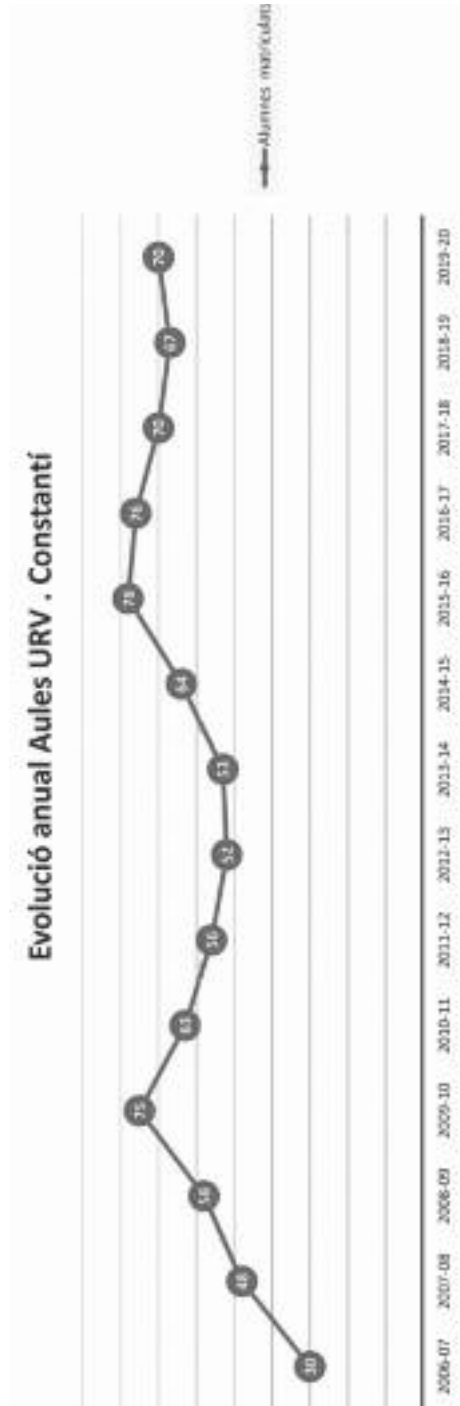

Alumnes per rang d'edat curs 2019-20 – Constantí (percentatges homes)

% alumnes per habitant a cada Municipi Curs 2019-20 Aules Gent Gran URV (zona Terres de l'Ebre)

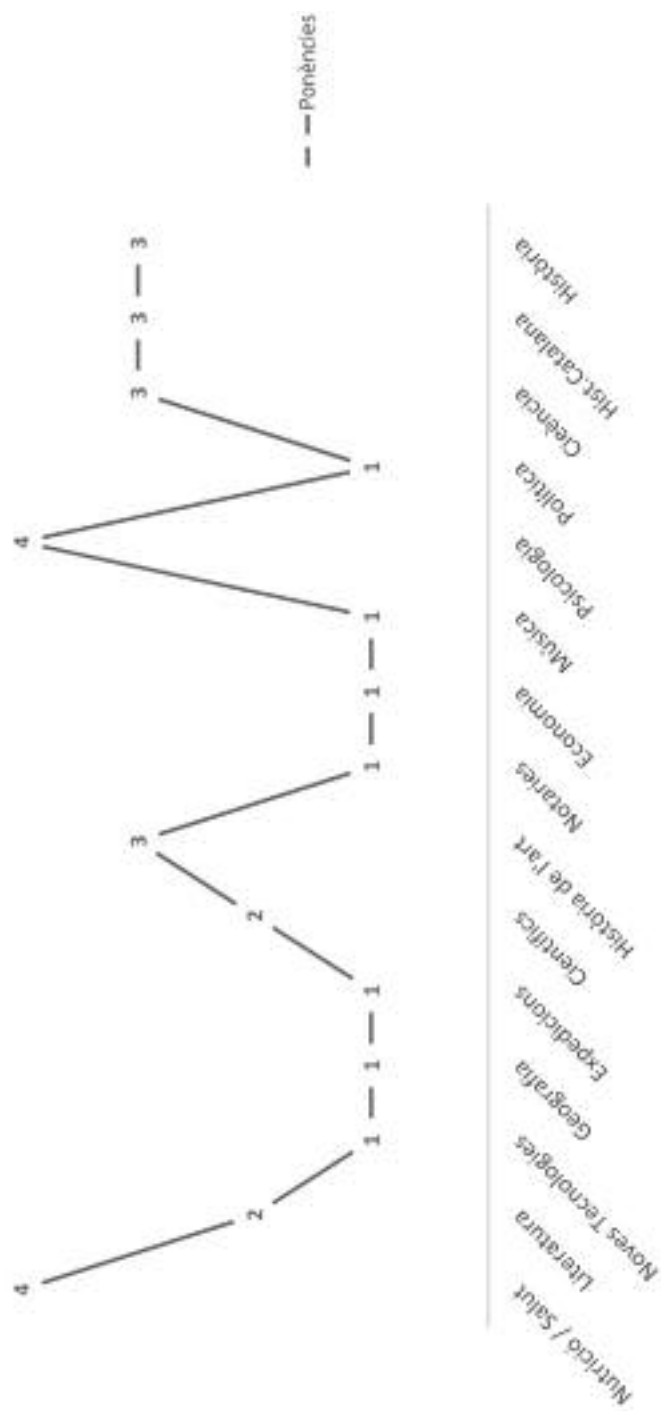
"AULES DE LA GENT GRAN DE CONSTANTÍ"

Evolució anual Aules URV. Constanti

EXPOSICIONS CURS 2018-19 PER TEMÀTIQUES

5.- Aquest curs hem fet, fan i faran el "tastet" (us recordo que és una sèrie de conferències per saber escou a la població).

Aquestes tasses són:

- Les jubilats de la Diputació de Tarragona, que no ha estat positiva.
- Vilallonga del Camp, que ja l'han fet i estan signant conveni i el proper curs ja la tindrem.
- Miami Platja, també l'han fet i volen signar conveni, i aula el proper curs.
- Aula itinerant de l'Alt Camp: a les següents poblacions (Valmoll, Bràfim, La Riba, i Vila-Rodona) que continuaran amb altres poblacions fins a finals de curs i decidiran al mes de Juny.
- Ascó: comencen el tastet el tercer trimestre
- Aula itinerant Terra Alta: comencen el tastet el tercer trimestre

Les dues aules itinerants les organitzen els Consells Comarcals.

6.- Aquest any hem tingut increment d'alumnes i també en moltes aules que s'han donat de baixa membres per diferents circumstàncies, han entrat gent nova.

Municipi	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Alcover	55	67	81
Algorfa	82	73	72
Cadells	83	235	195
Castelló	70	67	92
Castelló	19	18	17
El Brocal	29	31	20
El Vendrell	126	171	105
Falset	67	30	58
Tal	70	65	89
La Selva	20	25	13
L'Home de Foradell	60	52	49
Montgairoler-Gerri	28	35	22
Mont-rodon	35	32	31
Riba	273	288	254
Riba d'Igany	16	12	21
Rovells	72	85	109
Sabon	27	25	29
Santa Coloma	82	50	44
Talavera	169	170	154
Sa Canya de Sa Riba	62	42	25
Torredemonga	88	43	50
Tortosa	51	86	70
Vall	44	36	47
Vila-seca	74	50	81
Total	1628	1721	1742

Compromís Social URV

Constantí a 8 de març de 2018.

Apreciat Sr. Artiga:

Segons dades aportades per l'escrit de la URV referents al curs 2015-2016 he constatat un error de certa consideració que mereix l'aclariment pertinent.

Segons l'article publicat al llibre "Estudis de Constantí" número 33 de l'any 2017 per mi, la vostra aula tenia 153 alumnes i no els 253 reals. Vaig afegir-hi els de Mig Jorn, total 170 alumnes, xifra reflectida envers els 270 alumnes reals.

L'error de la vostra aula per tant es de 100 alumnes, xifra important que cal solucionar degudament, i més donades les davallades no reals especificades en les reflexions.

Demano disculpes en el suposat de la meva dificultat auditiva o en el segon suposat, de l'error de la coordinadora que verbalment va enumerar els alumnes de cada aula i que vaig anotar.

Per tant, el referent estadistic, queda reflectit en el 0,26% d'habitants i no de 0,16% com consta.

Aquest escrit, com mereix, serà comunicat a totes les aules de la gent gran per interès de tots nosaltres envers l'aula de Reus per ser la més nombrosa amb diferències notables i així reparar l'error involuntari una vegada descobert.

Salutacions cordials.

Josep Franquès Sans.

U.R.V. Gent Gran CONSTANTÍ

Professor / a	2017-18	2018-19	2019-20
Maria del Carme Domingo	El piano romàntic	Sardanes i havaneres	—
Óscar Cadiach	Broad Peak 8020 m, vessant inexplorat	—	—
Javier Castelo	—	Hèrcules: estrelles i mite	—
Laureano Jiménez Esteller	Additius alimentaris i etiquetes	Magatzem de gas subterrani Costur	Química i enginyeria del telèfon mòbil
Josep Fàbregas Roig	La Premsa Liberal i la Constitució	Els Kios: Uns comerciants holandesos al Camp de Tarragona	—
Jordi Andreu Corbaton	Les 10 estafes més grans de la història	Crèdits al consum: com no estirar més el braç que la màniga	39 regles per estalviar i invertir millor
Joan Maria Thomàs Andreu	Churchil	Les tres batalles crucials de la Segona Guerra Mundial	El maig del 68
Celeste Fujol Guimerà	—	Alzheimer. Com afecta al malalt i a la seva família	—
Óliver Klein Bosquet	El futur de la Unió Europea post-Brexit	Perspectives del continent americà pel segle XXI	—
Josep Maria Sabató Bosch	Història d'Espanya	Del seguit popular (I)	—
Nema Cardona	Desti: paradís fiscal	—	—
Jordi Riús Jové	Amors, llitjors i embolics que han fet història	Els Mèdics: exhibicionisme i fastuositat	Poblet: pedres que amaguen detalls
Sergi Saladié Gil	—	Conflicte entre paisatge i energia eòlica	—
Jordi Camins	—	El canvi climàtic a Catalunya i Pirineus. On som? On anem?	—
Joaquima Nolla Gasulla	Juan Vinyoli, un poeta al marge de les modes	—	La publicitat sexista
Eduard Prats	L'error humà, una escola per a la saviesa	—	—

Relació de conferències dels cursos 2017-2018, 2018-2019 i 2019-2020.

U.R.V. Gent Gran CONSTANTÍ

Professor / a	2017-18	2018-19	2019-20
M. Dolores Aguas Segura	Prevenir el risc cardiovascular. Com s'ha de sortir a caminar	L'osteoporosi, un ós dur de rosegar. Prevenció i tractament mitjançant exercici físic	—
Neus Oliveras Jané	La violència de gènere és cosa de dones?	—	La Constitució no m'agrada, la canviem?
Ambrós Domingo Belando	Hi ha persones completament dolentes	Què és la realitat?	Què és l'art
Jordi Tous Pellerès	Drets i deures de la Gent Gran	Psicologia rural: posada al dia de valors centrals en la col·laboració i el treball d'equip	—
Yolanda Ruiz Santos	Com es poden mantenir-se actius en la tercera edat	—	Violència en la gent gran: detecció dels primers indicis i què s'ha de fer
Josep Maria Llorach Garcia	Parc natural de Montserrat	—	—
Anna Isabel Serra Nàdeu	Serolla, el mag de la llum	Miquel Àngel Buonamici, la influència d'un geni en la història de l'art	—
Ramon Marrugat Cuyàs	La fraseologia de Tarragona: alguna mes que anar a tocar ferro	—	—
Rafael Belanzà Roure	Hàbits alimentaris saludables	Efectes saludables de la fibra dietètica	—
Lluís Marsal Gané	La ciència de les coses petites: avanços en la salut i l'energia	Nanomaterials i nanomedicina	—
Jordi Lleret Garcia	Una de fades i serenes (un dia al borm d'efie)	—	—
Maria Isabel Miró Montofu	L'educació de la dona durant el franquisme	Rosa Roig, un exemple de resistència franquista	L'aposta educativa de la Mancomunitat

U.R.V. Gent Gran **CONSTANTÍ**

Professor / a	2017-18	2018-19	2019-20
Montserrat Jové Sans	Com ens movem? Biomecànica de les extremitats	—	—
Enric Contreras Barbeta	Medicina regenerativa. Medicina de demà	—	—
Miquel Melero Abellan	Prevenió del càncer a través de la dieta	—	—
Núria Taltavull Anglada	Els canvis fisiològics de l'edat i la dieta	Els aliments funcionals Suplementació nutricional en la gent gran	—
Núria Ruiz Morillas	L'art de respirar	—	—
Judit Vidal Benavida	La visió cultural del mar en època moderna	—	—
Mònica Sancho	Què cal saber dels antibiòtics	—	—
Maria África Fortes	—	Infeccions? No, gràcies	—
Carles Bruil Cusidó	—	La restauració del monestir d'Scale Dei	—
Maria Remol Barberà	—	Dues grans escriptors centenàries: Montserrat Abelló i Maria Aurèlia Capmany	—
Maria Reyes Barrada Orellana	—	La guarda compartida	—
Ester Forgas Bardet	—	La llengua parlada i l'escripta. Quina és millor per comunicar-se	—
Olga Masgoret Palou	—	M'aixeco content/a malgrat tot tremoll. Com gestionar l'optimisme	Com podem ser positius i canviar la direcció dels nostres pensaments
Francesc Ballón	—	Els inuit, caçadors del Gran Nord	—
Anna Figueras Torruella	—	—	Priorat, terra de vins

U.R.V. Gent Gran CONSTANTÍ

Professor / a	2017-18	2018-19	2019-20
Robert Vallverdú	—	—	Del Déu, pàtria i rei a l'Assamblea de Catalunya i el príncep Carles Hug de Borbó Parma i el carisma
Antoni Carreras Casanovas	—	—	Monarquia o república
Maria Pascual Compte	—	—	Dieta i diabetes. Com podem evitar el sucre afí a la sang
Enric Sàmpser Prunera	—	—	Quan la llegenda fa territori
Francesc Castelló Piqué	—	—	Sostenibilitat i Ús de l'energia
Anna Reñigés	—	—	Molt més que animals de companyia

Fotografies de l'acte de cloenda de l'Aula d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de Constantí, curs 2018-2019.

FOTO FINAL DEL CURS 2017 – 2018

Primera filera (persones assegudes, d'esquerra a dreta):

M. Teresa Gil Garriga - Lluïsa Sánchez Lamas - Filomena Sabaté Franquès
- Josep Roig Cerdà - Isabel Maydeu Dalmau – M. Teresa Molné Palau - Anna M.
Bofarull Vendrell - Josep Aleu Batalla - Antoni Martorell Cerdà - Albert Vives Roig
- Josep M. Martorell Cerdà – M. Lluïsa Sanahuja Roig - Maria Vecina Ferrando -
Cristina Plaza López - Anna Isabel Serra Masdeu

Segona filera (persones dretes, d'esquerra a dreta):

M. dels Àngels Roig Barrufet - Josep M. Sabaté Sans - Angelina Martí Ferran
- Sebastià Bergadà Pascual - Josep M. Solé Barrufet – M. Lluïsa Vall Franquès -
Salvador Bofarull Alegret - Marta Sans Alasà - Pilar Brulles Ferran - Magdalena
Guinovart Gausach - Jaume Saperas Virgili - Maria Font Solé – M. Lluïsa Rovira
Folch - Francisca Sande Perales - Lluís Aleu Batalla - Amparo Troncho Mestres
- Pedro Moreno Triguero - Victòria Domingo Maduell – M. Teresa Ferré Solé – M.
Rosa Serrahima Perelló - Montserrat Cerdà Tomàs - Anna M. Belmonte Pérez -
Obdúlia Bofarull Roig - Antoni Cerdà Massó - Magdalena Gens Ribalt – M. del
Carme Plana Martorell - Paquita Lleixà Rodríguez - Angel Antonio Puerto Mateo
- José Luis Martínez Morán - Josep Español Cerdà - Susana Castán Pallás.

Última filera (persones dretes):

José Manuel Sánchez Jiménez - Josep Gibert Escarré - Óscar Sánchez Ibarra (Batlle) - Conxita Molné Gustems - Alejandro Caburrasi Acebo - Josep Franquès Sans – Dolors Fortuny Golorons - Pilar Molné Reig - Meritxell Cano Bravo
- Dues persones sense identificar.

Fotografies final dels cursos 2017-2018 i 2018-2019, amb les respectives relacions d'assistents.

Primera filera (persones assegurades, d'esquerra a dreta):

Conxita Molné Gustems – M. Rosa Queralt Gavaldà - Josefa Barnaus Llovera - Anna Isabel Miró Montoliu - Jaume Saperas Virgili - Maria Font Solé - Anna M. Belmonte Pérez - Antoni Cerdà Massó – M. Teresa Ferré Solé - Montserrat Cerdà Tomàs - Josep Franquès Sans - Francisca Sande Perales - Isabel Vicens Barceló - Lluís M. Cerdà Roig - Victòria Domingo Maduella - Angelina Martí Ferran - Obdúlia Bofarull Roig – M. Teresa Gil Garriga - Pilar Molné Reig - Joan M. Español Molné.

Segona filera (persones dretes, d'esquerra a dreta):

Sebastià Bergadà Pascual – M. dels Àngels Roig Barrufet – M. Lluïsa Sana-huja Roig – M. Rosa Serrahima Perelló - Marta Sans Alasà - Josep Español Cerdà – M. Lluïsa Vall Franquès - Josep Aleu Batalla - Anna M. Bofarull Vendrell - Teresa Molné Palau - Manolita Casares Arquellada - Josep Bergadà Español - Lluïsa Sánchez Llamas - Lluís Aleu Batalla – M. Lluïsa Rovira Folch - Angel Antonio Puerto Mateu - Paquita Lleixà Rodríguez - Susana Castán Pallàs - Maria Vecina Ferrando - Pilar Brulles Ferran - Salvador Bofarull Alegret.

Última filera (persones dretes, d'esquerra a dreta):

José Manuel Sánchez Jiménez - Pedro Moreno Triguero - Jaume Vilanova Cabayol - Xavier Reinoso Andreu - Albert Vives Roig - Antoni Martorell Cerdà - Pere Plana Martorell - Josep M. Martorell Cerdà - Pilar Colino Reyes - Jesús Sánchez Roca - Josep Gibert Escarré - Josep M. Solé Barrufet.

PREGÓ DE LA FESTA MAJOR D' HIVERN

Sant Sebastià 19 - 1 - 2018

1r. Presentació de la meua persona

2n. Agraïments

Ajuntament en Ple

Batlle Senyor Oscar Sánchez

Regidora de Cultura Senyora Dolores Fortuny

3er. Agraïments especials

Senyor Fortuny mestre local.

Fuï desterrat a Aquilva de la Vega (Soria)

"A causa de les seves idees i urels" Pàg. 252 del llibre

"Viure de la terra"

Gràcies a ell, avui fugí el pregó de la Festa Major,

per haver orientat - quasi obligat - als meus pares

a deixar-me cursar estudis de batxiller.

Medalla de la vila l'any 1993

Al llibre editat per ACESA - ABERTIS per a tots els

pobles tarragonins pels quals passa l'Autopista, vaig

glossar la seva biografia i arrels a petició del Senyor

Cristóbal Ramírez, aleshores Alcalde.

4r. Temes principals:

FILOSOFIA:

Aules de la Gent Gran,

Educació - Comunicació

Món Agrícola

Pregó de la Festa Major d'Hivern 2018 i agraïment al Llibre d'Honor de l'Ajuntament.

AULES DE LA GENT GRAN

Soc el mestre per a tots: els inscrits a la nostra Aula. Impulsor des del inici l'any 2006 i coordinador en actiu. Una servitud que dona vida a unes generacions malauradament poc propenses a l'activitat escolar. Omple d'ogull veure setmanalment, la sala del Síndicat amb una cinquantena de persones de mitjana, per florir les explicacions dels erudits de la URV del temari escollit, sempre divers, de totes els vessants que puguin interessar. Com a persona integrada en el món educatiu, procuro introduir els temes d'actualitat dintre l'espai de la ciència cultura i salut.

He fet dues aportacions al llibre "Estudis de Constantí" núm. 29 i 33 per donar sentit a una part de la història local. Parlo d'estadístiques de participació, temaris dels profes, excursions i generalitats.

Proposta a l' Institut per acceptar alumnes de l' últim curs

de Batxiller i així conèixer els avatars que la universitat els pot deparar. Ha estat una prova molt poc reeixida. Hem repetit l'ofertiment no sols al nostre Institut, extensiu a d'altres, i també col·legis privats autoritzats.

Poesia:-

Deixem de banda floritures,
llarga vida ens acompanya
descobrint nous horitzons
caminant, molt saludable.

EDUCACIÓ - COMUNICACIÓ

Menció especial als tres mestres, quasi únics, durant la meua etapa escolar. Els mateixos que acabada la carrera de mestre, vaig substituir en moments puntuals per cobrir les necessitats familiars o baixa per malaltia, Senyores Lucia, Foruny i Porta. Aquest últim era el més necessitat per aprofitar part de les vacances al campament militar de Castillejos.

Recordar el grup de la bicicleta format per nois i noies estudiantils. M.Teresa Español, Conchita Lucia, Pepita

Cusidó, Martí Gavaldà i jo. També em acompanyaven Joan Papiol i Josep m. Font, un fent comerç i l'altre el servei militar. No oblidu les noies, Rosita Solé "marinera" i la Concepció Solé "gitarona" que anaven a "costura".

L'educació en aquells temps, era separada. A l'Institut el matí pels nois i a la tarda per les noies. A la Normal ^{havia}

havia de tot, segons el professor.

Donat que a l'Institut sols hi havia tres noies, optarem els professors per una educació mixta. Obrerista, progressiu o pura necessitat?

De la mateixa naturalitat i tenint en compte la meua vinculació al món educatiu, puc determinar els valors poc reconeguts, dels Mestres en MAJÚSCULA.

Si l'Alumne millora, l'entorn familiar enfatitza totes les seves virtuts, deixant de banda la dedicació i valors del mestre.

Tindrem present que sempre he valorat, totes les circumstàncies del món educatiu en positiu, per millorar les condicions dels infants.

No sempre el mestre més intel·ligent és el més eficient..

En l'any de la dona vaig introduir el concepte de "meua" i "meu". Ningú es de l'altre. El dret de propietat s'ha de desterrar del llenguatge. Sols així millorarem els conceptes que facin més natural una convivència de més valors personals socialment.

Tenir raó i fer-ne un bon ús. L'exemple més enteredor és el xocar dos vehicles. Sols un te raó, però l'erec que era millor fer-ne un bon ús que no l'accident en qüestió.

"Conèix-te a tu per comprendre les variables de tota Societat madura"

Poesia,»

Enlletir la Universitat
dona fe a l'optimisme,
Militar la Gent Gran
que defuig del pessimisme.

MÓN AGRÍCOLA

Soc i era un noi fill de pagesos i de renom Pep del Bar. Els meus pares, de petit, tenien el Bar del Poble. Per deducció fàcil, ja vivia en dos influències notícies. Vaig despertar molt aviat, aprenent tots els jocs de cartes (imperari en aquells moments: manilla, burro, enu i nets, golf, gall de Nadal i el billar i escacs).

La manilla era una variant de la botifarra.

Aquest aprenentatge, segurament despertà l'intel·lecte que tots tenim, gaudint-ne, per cristal·litzar en el estudi de botxiller i mestre.

Uns de les primeres ocupacions al marge de mestre, ja llicenciat de la "mili" va ser ajudar al desenvolupament de la Cooperativa "Unió d'Agricultors".

Uns treballs puntuals i per poc temps varen propiciar descobrir noves aventures a l'entorn de certes empreses comercials. Cooperativa, fàbrica de persianes i magatzem de cereals.

Vaig preparar les oposicions de mestre lentament, donats els consells familiars i entorn, aprovant-les i vaig exercir uns tres anys a Tarragona-Savedra. Una vegada destinat als Torms com a plaça definitiva, vaig optar per demanar l'excedència per no poder compatir les ocupacions mantingudes.

Per tant, puc manifestar obertament la meua predisposició a ser, en bona part, mestre adaptat a la pagesia durant els anys i panys dedicats al cooperativisme.

Geat jove en un estament envellit i ones estructures atargades. Segurament la Guerra Civil i Europea en tenen bona part de culpa.

Sempre s'han fet comparacions amb França i el resultat és molt negatiu.

En les meves caminades pel nostre terme, he pogut comprovar i constatar l'abandonament de moltes finques. En primer concepte, per les minses disposicions estatals per afavorir un correcte desenvolupament d'acord en el mercat i noves tecnologies.

Crec que la pagesia ha rebut del govern de torn, no sols un desconeixement absolut o més be un microspreu, per abordar una reconversió, sense cap cost ni revolta per manca d'organitzacions agràries eficients. Altres estaments amb molta més empleats, han rebut subvencions a dojo.

No puc deduir estadísticament el percentatge de finques abandonades, que estimo en un 50% aproximadament en tot el terme municipal.

El cooperativisme en general no ha sigut capaç de liderar una reconversió realista i el desencís s'ha apoderat dels

pageses en general, d'avançada edat.
Els més joves i atrevits, ja feia anys que s'adonaren que els
sons i millores socials en el món industrial o burocràtic,
eren més generosos.

Cree que les Cooperatives de Constantí no tenen l'impuls
suficient per liderar nous moviments i millores agrícoles.
Per tant és adient que l'Ajuntament es dediqui als nous
regres que necessita el camp i el poble i donar una nova
visió que salvaguardi l'impacte visual i econòmic, en un
temps de molts aturats, que augmentaran implantant les
noves tecnologies.

Hem de fer essent a un nou inconvenient per l'agricultora.
Al tenir el terme tocant a Tarragona, totes les vies de
comunicació m'interessen les nostres finques i reduïxen no
sols les hectàrees, sinó que també les parts, deixant poca

espais per aprofitar-les. Cal tindre present les servituds
que priven de moltes altres possibilitats.

El tren, autovia de Montblanc, autopistes, aeroport dit de
Reus, camins i carreteres, han minvat el terme en més
300 Ha.

Cree i així puc aconsellar, que pel context
generalitzat, hi ha noves formes per rondabilitzar finques
a mig i llarg termini.

La Cooperativa Alimentària "Unió" i el conjunt Agro-
alimentari "Borges" exploten extensions agrícoles
d'ametles, nous, avellanes i altres.

Per extensions més petites, dedicades a plantes comestibles
pot tributar-ne un conveni més curt.

Recomano impulsar un òrgan de gestió, descartades les
Cooperatives, com l'Ajuntament, per pal·liar el nombre
d'aturats i potenciar una qüestió social i humana com la
que ja es desenvolupa en altres sectors.

Poesia:

Contemplar la natura,
Donar sentit a les petiteses,
recordar-nos del món rural,
arrels que sempre perduren.

MOLTES GRÀCIES A TOTS I BONES FESTES

CONSTANTÍ 19 de gener de 2018

LLIBRE OFICIAL DE SIGNATURES

Pregó Festa Major d'hivern Sant Sebastià 19 - I - 2018
A càrrec de Josep Franques Sans

Placer, emoció, satisfacció i honor que tingui són els sentiments
des que em van proposar de fer el Pregó de la Festa
Major d'hivern de Sant Sebastià de l'any 2018.

Gratificat cap a l'Ajuntament i el seu Alcalde per confiar en les
persones que, tot i haver estat víctimes propies en el món educatiu
durant la guerra i la posterior dictadura, han sabut cultivar-les
culturalment i socialment fins arribar a nivells prou arvejables.
Tota aportació a l'història, millora els conceptes que nos tenim
del nostre entorn constantínic.
Desig per un Constantí encara millor, amb més llibertat, igualtat
i justícia social.

Vivea Constantí i vivea la Festa Major.

Fotografies de l'acte de la Festa Major d'Hivern 2018

CONSEIL COMARCAL DEL TARRAGONÈS

Lliurament de distincions de **Mèrit als Serveis Distingits**

Cinquena convocatòria

Divendres 5 de juliol de 2019
Casal Salomonenc

Els bons exemples no tenen preu, i són, sens dubte, un dels grans estímuls per millorar una societat. Amb aquesta premissa, el Consell Comarcal del Tarragonès, recollint el suggeriment d'alguns municipis de la comarca, va posar en marxa una convocatòria anual de concessió de distincions de Mèrit de Serveis Distingits, amb l'objectiu d'honorar persones o entitats que amb la seva tasca haguessin contribuït a augmentar el prestigi d'un municipi del Tarragonès o de la comarca en conjunt.

Tenint en compte la bona acollida de les edicions anteriors, el Consell Comarcal va aprovar al Ple de data 27 de novembre del 2018 les bases de la cinquena convocatòria de concessió d'aquestes distincions. Les bases estableixen que les propostes les han de presentar els ajuntaments del Tarragonès, a proposta del Ple municipal, i que s'atorgaran a persones o entitats dels municipis de la comarca que s'hagin distingit en una continuada labor cultural, científica, econòmica, social o urbanística.

En definitiva, persones i entitats que treballen amb passió i compromís, persones que estimen el seu poble i la nostra comarca, i que dediquen temps i treball a construir una societat millor. La nostra societat necessita institucions exemplars i persones i entitats que pensin que cada dia faran una feina gran o modesta, però sempre ben feta i al servei del bé comú.

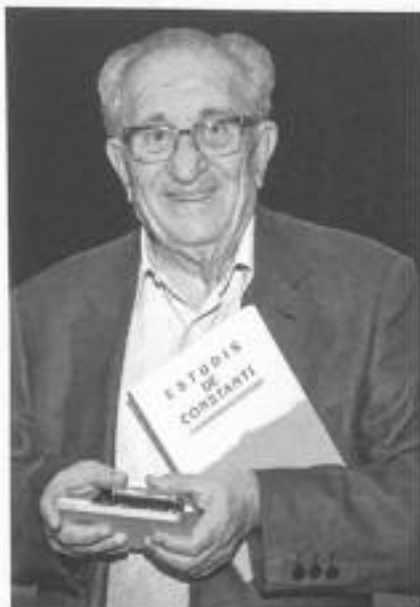
Amb l'acte d'avui volem fer públic aquest reconeixement amb el lliurament de les distincions a les persones i entitats que han proposat alguns ajuntaments i que volen agrair d'una manera molt sincera la seva generositat i reivindicar la feina que han fet i que fan en benefici del nostre territori.

Daniel Cid Ricote
President
Consell Comarcal del Tarragonès

Presentació del President del Consell Comarcal de l'opuscle de la Concessió de distincions de Mèrit de Serveis Distingits.

JOSEP FRANQUÈS SANS

Constantí

Nascut a Constantí l'any 1935, mestre i llicenciat en Geografia i Història, Josep Franquès va ser jutge de pau de Constantí del 1979 al 1990.

Empresari local, ha estat impulsor de diverses activitats socioculturals. Va col·laborar des dels inicis amb la Cooperativa Agrícola Mare de Déu de Montserrat, actualment Cooperativa Agrícola Unió d'Agricultors, de la qual va ser administrador. També va ser soci fundador de l'actual Club Esportiu Esplai de Constantí, inaugurat l'any 1974. Ha estat membre de la Junta de

Compensació del Polígon Industrial de Constantí i és el president de la Junta de Propietaris.

És soci del Sindicat Agrícola, entitat de la qual fou president de l'any 1985 al 1990, i va participar activament en els actes de celebració del seu centenari. Juntament amb la doctora Montserrat Duch, és coautor del llibre *Viure de la terra. Història i memòria del Sindicat Agrícola de Constantí (1905-2005)*.

És el coordinador local de les Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de la URV, Aula de Constantí, des del 2006, una de les activitats culturals que té més èxit al municipi any rere any.

L'Ajuntament de Constantí li concedí la Medalla de la Vila l'any 2002, el 2018 va ser el pregoner de la Festa Major d'Hivern.

Biografia de Josep Franquès Sans de l'opuscle de la Concessió de distincions de Mèrit de Serveis Distingits.

Fotografies de l'acte de lliurament de distincions de Mèrit de Serveis Distingits.

CONSELL COMARCAL DEL TARRAGONÈS

DIPLOMA DE MÈRIT DE SERVEIS DISTINGITS A LA COMARCA DEL TARRAGONÈS

El Consell Comarcal del Tarragonès, en acord plenari de data 24 d'abril de 2019, va aprovar les propostes presentades pels ajuntaments dels municipis del Tarragonès per a la concessió de distincions de mèrit de serveis distingits, entre les quals hi ha aquetes de l'Ajuntament de Constantí. Així, concedeix el

Sr. JOSEP FRANQUÈS SANS

el Diploma de Serveis Distingits a la Comarca del Tarragonès, en prova d'agraïment per la seva eficaç col·laboració i ajuda desinteressada en la consecució dels seus objectius i en reconeixement a la implicació en la vida social local i el seu impuls per crear la cultura i el coneixement a través de totxorn, sobretot d'aquelles persones que, a causa de la penúria, no van tenir l'oportunitat d'accedir als estudis en la seva joventut.

EL PRESIDENT DEL
CONSELL COMARCAL DEL TARRAGONÈS

Tarragona, 24 de maig de 2019

EL SECRETARI